

POTPORE ZA SAMOZAPOŠLJAVANJE U REPUBLICI HRVATSKOJ

Balog, Nikolina

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Polytechnic in Pozega / Veleučilište u Požegi**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:112:257546>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-11**

VELEUČILIŠTE U POŽEGI
STUDIA SUPERIORA POSEGANA

Repository / Repozitorij:

[Repository of Polytechnic in Pozega - Polytechnic in Pozega Graduate Thesis Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

VELEUČILIŠTE U POŽEGI

STUDENT: NIKOLINA BALOG, MBS: 7126

POTPORE ZA SAMOZAPOŠLJAVANJE U REPUBLICI HRVATSKOJ

ZAVRŠNI RAD

Požega, 2019. godine

VELEUČILIŠTE U POŽEGI
DRUŠTVENI ODJEL
PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ
RAČUNOVODSTVO

**POTPORE ZA SAMOZAPOŠLJAVANJE U REPUBLICI
HRVATSKOJ**

ZAVRŠNI RAD

IZ KOLEGIJA EKONOMIKA PODUZETNIŠTVA I

MENTOR: IVANA MIKIĆ, mag.oec., pred.

STUDENT: NIKOLINA BALOG

Matični broj studenta: 7126

Požega, 2019. godine

SAŽETAK

Državne potpore kao stvarni i potencijalni rashod odnosno umanjeni prihod države predstavljaju sastavni dio politike zemalja članica Europske unije. Cilj takve politike je poticanje gospodarskog rasta i osiguranje ravnoteže na tržištu. Republika Hrvatska obvezala se 2013. godine svojim ulaskom u Europsku uniju da će poštivati njezina prava pa tako i njezin složen sustav o državnim potporama. Republika Hrvatska svoj je sustav o državnim potporama počela usklađivati sa sustavom Europske unije još 2002. godine. Na početku ovog rada opisati će se pojam „državne potpore“ te nastojati prikazati koliko je politika o državnim potporama u Republici Hrvatskoj uspješno usklađena sa politikom Europske unije na način da je prikazana dodjela državnih potpora prije ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju te nakon nje.

Temelj ovog rada su potpore za samozapošljavanje. Kao uvod u taj temelj detaljno su razrađene državne potpore kako bi razumjeli u koju skupinu pripadaju potpore za samozapošljavanje i kako nam one pomažu u ostvarivanju gospodarskog rasta i ravnoteže na tržištu. Potpore za samozapošljavanje pripadaju u skupinu državnih potpora male vrijednosti – de minimis potpore. Jedan od davatelja takve vrste potpora je Hrvatski zavod za zapošljavanje koji provodi mjere aktivne politike zapošljavanja. Potpore za samozapošljavanje su jedna od takvih mjera, a u radu je naglasak na provedbu mjere Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje, cilj mjere, kriteriji te skupine osoba kojima su namjenjene.

KLJUČNE RIJEČI: državne potpore, Europska unija, potpore za samozapošljavanje, Hrvatski zavod za zapošljavanje

ABSTRACT

State aid as actual and potential expense or reduced state income is an integral part of the EU member states policy. The aim of such a policy is to stimulate economic growth and to secure market equilibrium. In 2013, with its accession to the European Union, the Republic of Croatia committed itself to respect its rights as well as its complex system of state aid. The Republic of Croatia has started to align its system of state aid with the European Union system in 2002. At the beginning of this paper, the term "state aid" will be described and try to show how much the state aid policy in the Republic of Croatia is successfully aligned with the European Union policy by presenting state aid grants before the accession of Croatia to and from the European Union.

The basis of this paper is self-employment support. As an introduction to this foundation, state aid has been elaborated in order to understand in which group are subsidies for self – employment and how they help us to achieve economic growth and market equilibrium. Self – employment subsidies belong to a group of low – value state aid – de minimis aid. One of the providers of this kind of support is the Croatian Employment Service which carries out active employment policy measures. Support for self-employment is one of these measures, with an emphasis on the implementation of the measure of the Croatian Employment Service, the objective of the measure, the criteria and the group of persons to whom it is intended.

KEY WORDS: state aid, European Union, aid for self–employment, Croatian employment service

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. DRŽAVNE POTPORE.....	2
2.1 Instrumenti dodjele državnih potpora.....	3
2.2 Kriteriji za utvrđivanje postojanja državne potpore.....	4
3. VRSTE I RAZLIKE IZMEĐU DRŽAVNIH POTPORA.....	5
4. DRŽAVNE POTPORE U REPUBLICI HRVATSKOJ.....	7
4.1 Državne potpore male vrijednosti (<i>De minimis</i> potpore) u RH.....	8
5. MJERE AKTIVNE POLITIKE ZAPOŠLJAVANJA.....	14
5.1 Opći uvjeti za korištenje mjera aktivne politike zapošljavanja.....	15
5.2 Potpore za samozapošljavanje kao mjera aktivne politike zapošljavanja.....	17
5.3 Kriteriji i visina subvencije.....	19
5.4 Dokumentacija za dodjelu potpore za samozapošljavanje.....	21
5.5 Dokumentacija za dodjelu potpore za samozapošljavanje za proširenje poslovanja.....	23
5.6 Prihvatljivi troškovi i elementi za ocjenjivanje zahtjeva za samozapošljavanje.....	24
5.7 Obveze osoba kojima se odobri potpora za samozapošljavanje.....	28
6. ZAKLJUČAK.....	32
POPIS LITERATURE.....	33
POPIS TABLICA, SLIKA I KRATICA.....	35
PRILOG 1.....	37
PRILOG 2.....	41

1. UVOD

Politika državnih potpora uvedena je u sustav državnih potpora u Republici Hrvatskoj danom pristupanja Republike Hrvatske u Europskoj uniji. Ta politika državnih potpora predstavlja mehanizam kojim će u određenom razdoblju biti postavljeni ciljevi dodjele i svrha učinkovitog korištenja državnog novca. Državne potpore moraju biti osmišljene i provedene na način da pomažu ponovno pokrenuti gospodarski rast i ravnotežu na tržištu.. Državne potpore predstavljaju instrument čijom se pravilnom i pametnom upotrebom može u značajnoj mjeri doprinostiti jačanju gospodarstva Republike Hrvatske.

Cilj rada je teoretski pružiti uvid u državne potpore Republike Hrvatske, otkriti vrste državnih potpora, što nam one pružaju, koji je njihov cilj te kako i pod kojim uvjetima doći do njih. Nadalje, cilj je detaljno razraditi potpore za samozapošljavanje u Republici Hrvatskoj, što su te potpore i što nam one pružaju te sa kojim ciljem čine sastavnu politiku državnih potpora.

Izvori podataka koji su bili temelj za izradu rada sačinjeni su prvenstveno od informacija prikupljenih na različitim internet stranicama poput www.mjere.hr. Temelj za izradu rada pružili su i izvori podataka od strane Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, područni ured Požega. U istraživanju su korištene njihove statistike te njihov interni dokument.

Prvi dio rada sastoji se od uvodnog dijela koji nas općenito upozna sa državnim potporama u Republici Hrvatskoj, njihovim vrstama i kategorijama, a služi u svrhu razumijevanja u koju skupinu potpora pripadaju potpore za samozapošljavanje. U drugom djelu rada detaljno je razrađena tema rada. Detaljno uvodi u potpore za samozapošljavanje, njihovu strukturu, namjenu te njihov cilj.

2. DRŽAVNE POTPORE

Državna potpora je stvarni ili potencijalni rashod ili umanjeni prihod države dodijeljeni od davatelja državne potpore u bilo kojem obliku koji narušava ili prijete narušavanjem tržišnog natjecanja stavljajući u povoljniji položaj određenog poduzetnika ili proizvodnju određene robe ili usluge utoliko što utječe na trgovinu između država članica Europske unije (Zakon o državnim potporama, NN 47/14,čl.2). Gledajući definiciju Europske unije državne potpore su one potpore koje narušavaju ili prijete narušavanju konkurencije davanjem prednosti određenim proizvođačima ili određenim proizvodima te na taj način utječu na međusobnu trgovinu država članica. Europska unija uređuje područje državnih potpora na način da postoji “načelna zabrana potpora“. Cilj je takvog uređenja spriječiti dodjelu potpora od strane države članice koje bi narušavale tržišno natjecanje unutar EU i negativno utjecale na ekonomsku situaciju građana. Dakle, to područje je uređeno zbog ostvarivanja očuvanja unutarnjeg tržišta EU, zaštite potrošača, ostvarivanja smanjenja cijena proizvoda i usluga te poticanja trgovine između država članica. Republika Hrvatska je kao zemlja članica Europske unije morala uskladiti svoj sustav potpora sa važećim sustavom Europske unije. Taj proces usklađivanja je dugotrajan i on predstavlja postupno ukidanje diskriminatornih odnosno sektorskih potpora i oslanjanje na horizontalne potpore koje ne favoriziraju ni jednog proizvođača ili proizvod posebno.

Državne potpore predstavljaju mjere kojima država financijski potpomaže pojedine poduzetnike ili čitave sektore gospodarstva, pri tome pazeći na značajne učinke državnih potpora na tržišno natjecanje između poduzetnika. U tom kontekstu, državna potpora se može smatrati opravdanom u pravilu samo ako se određeni tržišni nedostatak ne može izravno ispraviti ili ga tržište (privatni sektor) ne može otkloniti uspješnije od države (javni sektor) (Cerovac.2010:292).

Osnovni cilj državnih potpora je poticanje gospodarskog rasta i to posebice u sektorima koji bi bez državne potpore teško napredovali. U Europskoj uniji državne potpore ulaze u politiku zaštite tržišnog natjecanja.

Područje državnih potpora je regulirano Aktima pravne stečevine a koja je izravno primjenjivana i nadređena hrvatskom pravu. Državne potpore uređene su u Republici Hrvatskoj Zakonom o držanim potporama (NN 47/2014), ne dirajući njihovo uređenje.

Ugovorom o funkcioniranju Europske unije (čl. 107.,108.,109.) i uredbama institucija EU ali i presudama Europskog suda.

Potencijalni korisnici državne potpore su svi poduzetnici, odnosno–subjekti koji obavljaju gospodarsku djelatnost, bez obzira na njihov pravni status i bez obzira na način na koji se financiraju. Davatelji državnih potpora su pojednostavljeno, svi subjekti koji raspolažu javnim sredstvima, odnosno to su oni subjekti koji ta sredstva na bilo koji način prenose poduzetnicima.

2.1 Instrumenti dodjele državnih potpora

Državne potpore dodjeljuju se uz primjenu različitih instrumenata kao što su:

- Subvencije-pojavljaju se kao oblik izravnih subvencija, subvencije kamate i oprosti duga po osnovi zajma.
- Porezna izuzeća, oprost poreznog duga i doprinosa – tu skupinu čine državne potpore dodijeljene poduzetnicima kroz instrumente poreznih izuzeća, oprosta poreza i doprinosa, različitih oblika poreznih olakšica, oprosta duga, oprosta potraživanja, te preuzimanje kredita od strane države.
- Udjeli u temeljnom kapitalu – kada država svoja potraživanja pretvara u udjele u temeljnom kapitalu.
- Povoljniji krediti – kada država poduzetnicima daje kredite uz povoljnije uvjete od tržišnih. Namijenjeni su poduzetnicima u teškoćama koji kredit ne bi mogli dobiti na tržištu.
- Porezni dug- u slučaju kada poduzetnik ne plaća svoje obveze prema državi u obliku poreza i doprinosa.
- Državna jamstva – država se pojavljuje kao jamac poduzetniku u nekom kreditnom poslu. Državna jamstva pojavljuju se kao državna jamstva za osiguranje od komercijalnih rizika i državna jamstva za osiguranje od nekomercijalnih rizika. Međutim, valja imati na umu da svako državno jamstvo ne predstavlja automatski državnu potporu.

2.2 Kriteriji za utvrđivanje postojanja državne potpore

Kriteriji za utvrđivanje postojanja državne potpore stvoreni su kroz dugogodišnju praksu Europskog suda pravde i upravne prakse Europske komisije. Prema tim kriterijima, određena mjera smatrat će se državnom potporom ako kumulativno ispunjava sljedeće uvijete:

- a) ako je riječ o prednosti koja je u bilo kojem obliku dodijeljena transferom državnih sredstava države članice ili kroz držana sredstva;
- b) ako je riječ o ekonomskoj prednosti dodijeljenoj jednom ili više poduzetnika;
- c) ako postoji selektivnost u dodjeli državnih sredstava u smislu da prednost uživa samo određeni poduzetnik ili proizvod;
- d) ako može imati učinak na tržišno natjecanje i trgovinu između država članica EU.

Prvi kriteriji koji mora biti ispunjen kako bi se određena mjera smatrala državnom potporom se odnosi na to da se radi o transferu državnih sredstava poduzetniku. Ta državna sredstva ne moraju biti dodijeljena izravno od strane države jer sama država može odrediti privatne institucije putem kojih će dodijeliti sredstva poduzetniku, bitno je da se ta sredstva mogu pripisati državi. Državnim sredstvima se smatraju sredstva na nacionalnoj, regionalnoj, lokalnoj razini te sredstva državnih banaka i fondova.

Drugi kriterij koji se odnosi na ekonomsku prednost ostvaruje se na način da je poduzetnik primio sredstva koja ne bi mogao ostvariti tijekom svog redovitog poslovanja. Takva ekonomska prednost popravljala financijsku situaciju poduzetnika koju ne bi mogao ostvariti u normalnim uvjetima na tržištu.

Selektivnost, kao treći kriterij se odnosi na to da potpora utječe na ravnotežu između korisnika potpore i njegove konkurencije. Postojana državna potpora mora stvarati učinak na tržišno natjecanje i na trgovinu između država članica EU. Zabranjene su državne potpore koje narušavaju tržišno natjecanje na zajedničkom tržištu Europske Zajednice.

3. VRSTE I RAZLIKE IZMEĐU DRŽAVNIH POTPORA

Prema kategoriji državne potpore mogu biti horizontalne i sektorske, i potpore na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Horizontalne državne potpore usmjerene su i namijenjene su rješavanju određenih problema koji mogu biti prisutni kod svih poduzetnika, u svim sektorima ili regijama jer sami poduzetnici vlastitim sredstvima nisu u mogućnosti uspješno rješavati probleme.

Horizontalne državne potpore su:

- potpore za zapošljavanje,
- potpore za usavršavanje,
- potpore za istraživanje, razvoj i inovacije,
- potpore za zaštitu od klimatskih promjena i druge oblike zaštite okoliša,
- potpore za sanaciju i restrukturiranje poduzetnika u poteškoćama,
- potpore malim i srednjim poduzetnicima,
- potpore za rizični kapital,
- potpore za usluge od općeg ekonomskog interesa.

Europska komisija usvojila je tzv. horizontalna pravila, koja se mogu odnositi na sve poduzetnike i gospodarske sektore te gledajući općenito državne potpore sa horizontalnim ciljevima znatno manje narušavaju tržišno natjecanje nego sektorske potpore.

Za razliku od horizontalnih državnih potpore, sektorske državne potpore dodjeljuju se određenom poduzetniku, grupi poduzetnika ili svim poduzetnicima u okviru određene gospodarske djelatnosti.

Sektorske državne potpore su:

- kopneni promet i to posebno cestovni, željeznički i unutarnji plovni promet,
- pomorski promet,
- zračni promet,
- financijske usluge,
- sanacija i restrukturiranje poduzetnika u poteškoćama,
- kinematografija i ostala audiovizualna djelatnost,
- javne radio fuzijske usluge,

- poštanske usluge,
- brodogradnja,
- proizvodnja čelika.

Kako je prethodno spomenuto, ove dvije kategorije državnih potpora nemaju isti učinak na tržišno natjecanje. Takvo mišljenje dijele brojni autori i Europska Komisija. Mjere horizontalne prirode usmjerene ostvarenju opće željenog cilja mogu predstavljati pozitivan instrument ostvarenja državnih gospodarskih programa, dok one namijenjene jednom određenom sektoru industrije mogu predstavljati značajno narušavanje tržišne utakmice te bi se, kao takve, trebale izbjegavati. To podrazumijeva i obvezno izbjegavanje dodjeljivanja “loših“ državnih potpora odnosno sve one potpore koje poduzetniku ne daju pravi poticaj, već samo istiskuje privatne investicije i održava na životu neučinkovite i neodržive poduzetnike.

Regionalne državne potpore dodjeljuju se kao poticaj gospodarskom razvoju područja s niskim životnim standardom ili visokim stupnjem nezaposlenosti. To je područje koje odgovara prostornoj jedinici za statistiku 2. razine i ima bruto domaći proizvod (BDP) po stanovniku, mjeren parametrima kupovne moći, niži od 75% prosjeka zemalja članica EU –a. Cilj regionalnih državnih potpora jest poticanje gospodarskog rasta i razvoja i stvaranja novih radnih mjesta u europskim regijama u najnepovoljnijem položaju.

Uz navedene potpore postoje i one potpore čija se dopuštenost temelji na uredbama. Najvažnije od njih su Uredba o *De minimis* potporama, Opća uredba o skupnim izuzećima (GBER Uredba) te Usluge od Općeg interesa (SGEI).

Kako navodi Cerovac “potporom male vrijednosti (*de minimis* potpora) smatra se potpora dodijeljena pojedinom poduzetniku kroz razdoblje od tri godine, ako ukupni dodijeljeni iznos ne prelazi 200.000 eura“. (2010:297) Osnovna karakteristika ovakvih potpora je da nemaju učinak narušavanja tržišnog natjecanja. Potpore male vrijednosti su izuzete od prijave i kontrole Europske Komisije budući da, s obzirom na iznos u kojem se dodjeljuju nemaju učinak na tržišno natjecanje i trgovinu na unutarnjem tržištu. Ove potpore spadaju u kategoriju bespovratnih potpora te se dodjeljuju putem povlaštenih kamata na kredite, poreznih olakšica, subvencija, povlaštenih zajmova, davanjem određenih zajmova, oslobađanjem plaćanja poreza te putem otpisa duga ili kapitalnih ulaganja.

4. DRŽAVNE POTPORE U REPUBLICI HRVATSKOJ

Republika Hrvatska svoj je sustav potpora započela usklađivati sa važećim sustavom EU početkom 2002. godine, odnosno započela je postupno ukidanje diskriminatornih, tzv. sektorskih potpora i oslanjanje na horizontalne potpore koje ne favoriziraju ni jednog proizvođača ili određeni proizvod. Državne potpore su u Republici Hrvatskoj prije njezinog pridruživanja Europskoj uniji iznosile 3,9% BDP-a dok su u EU iznosile svega 1% BDP-a. U vremenu do pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, svaki davatelj je dodjeljivao potpore zasebno i prema vlastoručno izrađenim planovima i programima, bez jedinstveno određenih smjernica postupanja te izričito određenih nepoželjnih potpore, što se objašnjava i stanjem udjela državnih potpora u BDP-u. U RH su favorizirane sektorske potpore, potpore poljoprivredi i ribarstvu, regionalne potpore pa tek onda horizontalne potpore. Do početka 2006. godine Hrvatska se obvezala izraditi sveobuhvatan popis programa potpora i uskladiti ih s europskim kriterijima.

Tablica 1. Državne potpore u 2001., 2002. i u 2003. u usporedbi s BDP-om i rashodima državnog proračuna.

	Mjera	2001.	2002.	2003.
Državne potpore	u mil. kn	6.388.700	4.911.500	5.987,7
Državne potpore	u mil EUR	855.400	663.100	791,6
BDP	u mil kn	165.639.500	176.429.000	189.040,0
BDP	u mil EUR	22.177.000	23.820.000	24.994,0
Rashodi države	u mil kn	57.812.800	73.369.600	80.446,6
Rashodi države	u mil EUR	7.740.400	9.905.700	10.636,3
Udio u BDP-u	u %	3,9	2,8	3,2
Udio u rashodu	u %	11,1	6,7	7,4

Izvor: Izrada autora prema Ministarstvu Financija (2003.)

U tablici 1. navedeni su podaci o isplaćenim državnim potporama iz državnog proračuna u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2001. do 2003. Udio državnih potpora u BDP-u 2001. iznosio je 3,9% , u 2002. smanjuje se na 2,8% dok u 2003. udio državnih potpora u BDP-u raste na 3,2%. Jednako tako i udio državnih potpora u rashodima državnog proračuna u 2002. se smanjuje u odnosu na 2001. Dok u zadnjoj promatranoj godini raste u odnosu na 2002.

Prethodni podaci o državnim potporama u promatrane tri godine pokazuju kako je iznos državnih potpora bio najviši u 2001., a najniži u 2002.

Tablica 2. Udjeli državnih potpora prema kategorijama u Republici Hrvatskoj, u 2002. i 2003.

Kategorija	2002.			2003.		
	u kn	u EUR	udio %	u kn	u EUR	udio %
1. Poljoprivreda i ribarstvo	1.766.002,2	238.430,7	36,0	1.948.118,0	257.571,2	32,5
2. Industrija i usluge	3.110.341,6	41.932,1	63,3	3.476.293,3	459.619,6	58,1
2.1 Horizontalni ciljevi	287.235,1	38.780,1	5,8	412.687,2	54.563,6	6,9
2.2 Posebni sektori	2.823.106,5	381.152,0	57,5	3.063.606,1	405.056,0	51,2
Regionalne potpore	35.194,4	4.751,6	0,7	262.628,6	34.723,6	4,4
Potpore na lokalnoj razini	-	-	-	300.000,0	39.664,6	5,0
UKUPNO	4.911.538,1	663.114,4	100,0	5.987.039,9	791.579,0	100,0

Izvor: Izrada autora prema Ministarstvu Financija (2003)

Tablica 2. prikazuje koliki je udio pojedinih kategorija državnih potpora u 2002. i 2003. godini. Potpore su podijeljene na potpore u poljoprivredi i ribarstvu, industriji i uslugama odnosno na horizontalne i sektorske te regionalne potpore i potpore na lokalnoj razini. Odredbe zakona i Uredbe o državnim potporama ne primjenjuju se na državne potpore u poljoprivredi i ribarstvu, u ovoj tablici uključene su u smislu odnosa ukupno dodijeljenih potpora i potpora poljoprivredi i ribarstvu. Od ukupno dodijeljenih potpora industriji najveći dio državnih potpora se odnosi na sektorske, koje u strukturi ukupnih državnih potpora čine 57,5% u 2002. i u 2003. 51,2%. Nakon sektorskih potpora najveći udio imaju potpore u poljoprivredi i ribarstvu, s udjelom u strukturi od 36% u 2002. i 32,5% u 2003. U strukturi ukupnih državnih potpora udio horizontalnih potpora je neznatan. U odnosu na sektorske potpore udio horizontalnih potpora je znatno niži. Njihov udio u 2002. godini iznosio je 5,8% dok je u 2003. iznosio 6,9% iz čega je vidljiv trend rasta horizontalnih potpora u 2003. godini. Budući da horizontalne potpore imaju najučinkovitije djelovanje na gospodarstvo u cjelini, daljnje dodjele državnih potpora trebale bi biti usmjerene na povećanje udjela horizontalnih

potpora i na smanjenje udjela sektorskih potpora u ukupnim državnim potporama. Regionalne potpore također bilježe porast udjela sa 0,7% u 2002. a 4,4% u 2003. godini.

“Prvog srpanja, 2013. godine danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, Zakonom o državnim potporama (Narodne novine, br. 72/2013 i 141/2013) uvedena je u sustav državnih potpora u Republici Hrvatskoj politika državnih potpora kao novi mehanizam kojim će biti postavljeni primarni ciljevi pri dodjeli državnih potpora i učinkovite upotrebe sredstava državnog proračuna u određenom trogodišnjem razdoblju.“(Smjernice politike državnih potpora za razdoblje 2018-2020. Narodne novine, br. 47/14 i 69/17). Politiku državnih potpora u Republici Hrvatskoj oblikuje Vlada Republike Hrvatske na način da njome određuje prioritetne ciljeve i svrhu učinkovitog korištenja sredstava državnog proračuna. Ministarstvo financija je nadležno, u okviru mjera fiskalne politike Republike Hrvatske za provedbu i nadzor provedbe politike državnih potpora u Republici Hrvatskoj. Vlada RH na prijedlog Ministarstva financija donosi smjernice politike državnih potpora za trogodišnje razdoblje. Politika državnih potpora predstavlja mehanizam čiji je osnovni instrument smjernice politike državnih potpora. Tim smjernicama, kao uputama trebaju se voditi davatelji državnih potpora (osim davatelja državnih potpora jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave) pri planiranju i izradi novih prijedloga državnih potpora.

Tablica 3. Ukupno dodijeljene državne potpore u razdoblju od 2014. do 2016.

	Mjera	2014.	2015.	2016.	Indeks	
Državne potpore	u mil kn	8.948.500	9.876.600	11.418.900	2015/2014	2016/2015
Državne potpore	u mil EUR	1.172.800	1.297.900	1.516.600	110	116
BDP	u mil kn	328.109,0	335.521,0	345.166,0	111	117
BDP	u mil EUR	43.002,4	44.091,8	45.842,5	102	103
Rashodi države	u mil kn	127.546,5	118.607,8	120.237,5	103	104
Rashodi države	u mil EUR	16.716,4	15.586,6	15.969,1	93	101
Udio u BDP	u %	2,73	2,94	3,31	108	112
Udio u rashodima	u %	7,02	8,33	9,50	119	114

Izvor: Izrada autora prema Ministarstvu Financija (2016)

Tablica 3. prikazuje koliko je ukupno dodijeljeno državnih potpora u Republici Hrvatskoj nakon njenog ulaska u EU. Prikazani pokazatelji omogućuju nam pregled i usporedbu pokazatelja u razdoblju od 2014.- 2016. godine. U Republici Hrvatskoj u prvoj promatranoj godini dodijeljeno je ukupno 8.948.500 kuna državnih potpora. Sljedeće godine, 2015.

dodijeljeno su državne potpore u iznosu od 9.876.600 kuna te u odnosu na prethodnu godinu, državne potpore u 2015. godini povećale su se za 2.470 milijuna kuna odnosno 27,6%. U Republici Hrvatskoj u 2016. godini ukupno je dodijeljeno 11.418,9 milijuna kuna potpora te u odnosu na 2015. godinu povećale su se za 1,542.300 milijuna kuna odnosno 15,6%. Udio ukupnih potpora u BDP-u u 2014. godini iznosio je 2,73%, sljedeće 2015. iznosio je 2,94% te u 2016. godini 3,31%. U promatranom razdoblju udio u rashodima države bilježi rast, a u 2014. godini iznosio je 7,02%, 2015. godine 8,33 % te u 2016. godini 9,50%.

Tablica 4. Udjeli državnih potpora prema kategorijama u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2014. do 2016. godine.

Kategorija	2014.			2015.			2016.		
	u mil kn	u mil EUR	udio %	u mil kn	u mil EUR	udio %	u mil kn	u mil EUR	udio %
1.Poljoprivreda i ribarstvo	3.173.200	415.900	35,46	4.878.400	641.100	49,39	4.947.800	657.100	43,33
2.Industrija i usluge	5.775.300	756.900	64,54	4.998.200	656.800	50,61	6.471.100	859.400	56,67
Horizontalni ciljevi	858.600	112.500	9,59	1.497.500	196.800	15,16	2.187.900	290.600	19,16
Posebni sektori	4.280.900	561.100	47,84	2.785.900	366.100	28,21	3.281.900	435.900	28,74
Regionalne potpore	558.600	73.200	6,24	625.300	82.200	6,33	942.000	125.100	8,25
Potpore na lokalnoj razini	77.200	10.100	0,86	89.500	11.800	0,91	59.300	7.900	0,52
UKUPNO	8.948,5	1.172,8	100,0	9.876,6	1.297,9	100,0	11.418,9	1.516,6	100,0

Izvor: Izrada autora prema Ministarstvu financija (2016)

U tablici 4. prikazani su udjeli državnih potpora prema kategorijama u promatranom vremenskom periodu od 2014. do 2016. godine. Potpore se prema kategorijama dijele na potpore sektora poljoprivrede i ribarstva te na potpore sektora industrije i usluga (tzv. horizontalne i sektorske potpore). U 2014. godini, od ukupno dodijeljenih potpora u iznosu od 8.948,5 kuna na sektor poljoprivrede i ribarstva otpada 3.173.200 kuna, dok na potpore u sektoru industrije i usluga otpada 5.775.300 kuna. U 2015. godini od ukupno 9.876.600 kuna, od toga iznos od 4.878.400 kuna pripada sektoru poljoprivrede i ribarstva, a sektoru industrije i usluga 4,998.200 milijuna kuna. U zadnjoj prikazanoj godini ukupan iznos državnih potpora

je iznosio 11.418.900 kuna. Potpore sektoru poljoprivrede i ribarstva su iznosile 9.497.800 kn, dok su potpore industrija i usluge u 2016. godini bile 6.471.100 kuna. Podaci u promatranom razdoblju govore nam kako je udio državnih potpora u industriji i uslugama veći od udjela u poljoprivredi i ribarstvu. Najveća razlika u tim udjelima je u 2014. godini gdje na sektor poljoprivrede i ribarstva otpada 35,46%, dok 64,54% udjela pripada sektoru industrije i usluga. Unutar potpora sektoru industrije i usluga, u promatranom razdoblju vidno je pozitivan trend kontinuiranog rasta horizontalnih potpora. U 2016. godini udio horizontalnih potpora u ukupnom iznosu potpora industrija i usluge iznosi 9,16%, a udio sektorskih potpora je 28,74%. U Republici Hrvatskoj velik je rast dodijeljenih državnih potpora u odnosu na ranija razdoblja unatoč smanjenju gospodarske krize te sve manjim poteškoćama u poslovanju poduzetnika u Republici Hrvatskoj. Obzirom na navedeno, i dalje je potrebno, kod dodjele državnih potpora, sve više usmjeravati sredstva prema potporama horizontalnog karaktera a manje u sektorske potpore te pri tome voditi računa o smjernicama politike državnih potpora u RH.

4.1 Državne potpore male vrijednosti (*De minimis* potpore) u RH

Osnovna karakteristika potpora male vrijednosti odnosi se na prag njihove dodjele, pa tako pojedini poduzetnik u bilo kojem razdoblju od 3 fiskalne godine ne smije dobiti potpore male vrijednosti koje premašuju iznos od 200.000 eura (neovisno o razini davatelja potpore male vrijednosti i vrsti instrumenata), ako poduzetnik obavlja cestovni prijevoz tereta za najamninu ili naknadu taj prag ne smije prijeći 100.000 eura za razdoblje od 3 fiskalne godine. Ta je gornja granica potrebna kako bi se osiguralo da se ni za jednu mjeru obuhvaćenu Uredbom o potporama male vrijednosti ne može smatrati kako utječu na trgovinu između država članica ili da se njome narušava tržišno natjecanje. Potporu male vrijednosti može primiti po jedan poduzetnik po državi članici tijekom bilo kojeg trogodišnjeg razdoblja.

Potpore male vrijednosti je potpora koja zbog svoga iznosa ne narušava ili ne prijati narušavanjem tržišnog natjecanja i ne utječe na trgovinu između država članica Europske unije. Davatelj potpore male vrijednosti je središnje tijelo državne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te svaka pravna osoba koja dodjeljuje potpore male vrijednosti. Davatelj potpore male vrijednosti samostalno odlučuje za koje će namjene

dodjeljivati potpore male vrijednosti jer njena namjena i cilj dodjele nije određena Uredbom o potporama male vrijednosti.

U sklopu programa potpore male vrijednosti mogu se dodjeljivati i potpore kao pojedinačne potpore male vrijednosti. Program potpore male vrijednosti je pravni akt na temelju kojeg se, bez potrebe za dodatnim provedbenim mjerama, unaprijed neodređenim korisnicima dodjeljuju potpore male vrijednosti, dok je pojedinačna potpora male vrijednosti potpora male vrijednosti koja nije dodijeljena na temelju programa potpore male vrijednosti. Program odnosno pojedinačne potpore male vrijednosti nije potrebno dostavljati Ministarstvu financija na mišljenje, već svaki davatelj mora, dostaviti podatke o dodijeljenim potporama male vrijednosti. Korisnici ovakve vrste potpora mogu biti mali, srednji i veliki poduzetnici. Korisnik ovakve vrste potpora je pravna i fizička osoba koja obavljajući gospodarsku djelatnost sudjeluje u prometu roba i usluga, a prima potporu male vrijednosti bez obzira na njen oblik i namjenu.

Tablica 5. Potpore male vrijednosti za razdoblje od 2014. do 2016. godine

Potpore male vrijednosti	2014.	2015.	2016.
	u mil kn	u mil kn	u mil kn
A1 Neposredne subvencije kamata	37,0	22,7	29,5
A1 Subvencije	334,5	294,0	406,3
A1 Oprost duga po osnovi zajma za poduzetnike	-	0,1	-
A2 Oprost poreza, porezna oslobođenja, izuzeća i olakšice	72,6	90,3	100,3
A2 Otpis duga	2,1	-	1,9
A2 Snižavanje, oslobođenje, izuzeće i oprost plaćanja doprinosa	15,1	18,7	21,8
B1 Kapitalna ulaganja	17,0	55,7	101,4
B1 Pretvaranje duga u vlasnički udjel	0,8	-	-
B1 Prodaja državne imovine pod povoljnim uvjetima	-	-	3,1
C1 Povoljni zajmovi	7,6	1,9	2,3
C1 Zajmovi poduzetnicima u teškoćama	-	-	1,0
D Jamstva	30,1	32,4	35,1
D Plaćanja za opozvana jamstva	-	-	0,1
UKUPNO	516,8	515,9	702,8

Izvor: Ministarstvo financija i ostali davatelji potpora: podaci obrađeni u ministarstvu financija 2016.

Tablica 5. prikazuje podatke o dodijeljenim državnim potporama male vrijednost, odnosno *de minimis* potporama u razdoblju od 2014. godine do 2016. godine. Promatrajući tablicu vidljivo je kako su potpore male vrijednosti najvećim dijelom dodijeljene putem subvencija kroz sve promatrane godine. *De minimis* potpore su u 2016. godini dodijeljene u iznosu od

702,8 milijuna kuna, što je više za 186,9 milijuna kuna odnosno 36,2% u odnosu na 2015. godinu. U 2015. godini ove potpore dodijeljene 515,9 milijuna kuna tih potpora te su one u odnosu na 2014. godinu veće za 186,0 milijuna kuna ili 36,0%. Već je spomenuto u prethodnom tekstu kako za dodjelu ovakve vrste potpora nije potrebno odobrenje Europske Komisije, niti je takve programe potrebno prijaviti Ministarstvu financija radi izdavanja mišljenja o njihovoj usklađenosti s pravilima o potporama, stoga davatelji potpora svoja sredstva često dodjeljuju kao *de minimis* potpore, što govori da je riječ o izdvajanju značajnih proračunskih sredstava koje davatelji dodjeljuju poduzetnicima. Potpore male vrijednosti, odnosno *de minimis* potpore u promatranom razdoblju dodjeljivali su: Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta, Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, Ministarstvo turizma, Ministarstvo hrvatskih branitelja, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo rada i mirovinskog sustava, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, županije, općine, gradovi i drugi. Jedan od davatelja ovakve vrste potpora je i Hrvatski zavod za zapošljavanje, te je isti u zadnjoj promatranom godini putem subvencija dodijelio 56,6 milijuna kuna potpora temeljem Mjere aktivne politike zapošljavanja.

5. MJERE AKTIVNE POLITIKE ZAPOŠLJAVANJA

Ministarstvo rada i mirovinskog sustava te Hrvatski zavod za zapošljavanje provode niz mjera aktivne politike zapošljavanja s ciljem poticanja zapošljavanja, dodatnih edukacija radnika i očuvanje radnih mjesta. Vlada Republike Hrvatske je 28.12.2017. godine usvojila smjernice za razvoj i provedbu aktivne politike zapošljavanja u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2018.-2020. godine. Na temelju tih smjernica postavlja se okvir za provedbu aktivne politike zapošljavanja u navedenom razdoblju.

“Na temelju smjernica kao strateškog dokumenta koji postavlja okvir za provedbu aktivne politike zapošljavanja u navedenom razdoblju Hrvatski zavod za zapošljavanje (HZZ) donosi uvjete i načine korištenja sredstava za provedbu mjera aktivne politike zapošljavanja u 2019. godini, a u skladu sa sljedećim ciljevima:

- Povećanje stope zaposlenosti,
- Usklađivanje ponude i potražnje na tržištu rada,
- Pojačati aktivnosti informiranja sudionika na tržištu rada“. (HZZ, 2018:3)

Mjere aktivne politike zapošljavanja su:

1. potpore za zapošljavanje,

1.1. potpore za zapošljavanje za stjecanje prvog radnog iskustva / pripravništvo,

2. potpore za usavršavanje,

3. potpore za samozapošljavanje,

4. obrazovanje nezaposlenih,

5. osposobljavanje na radnom mjestu,

6. stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa,

6.1. osposobljavanje za stjecanje odgovarajućeg radnog iskustva,

7. javni rad,

8. potpore za očuvanje radnih mjesta,

- 8.1. potpore za očuvanje radnih mjesta u sektoru tekstila, odjeće, obuće kože i drva,
9. stalni sezonac.

5.1 Opći uvjeti za korištenje mjera aktivne politike zapošljavanja

“Zahtjev za dodjelu sredstava je propisani obrazac Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje koji je dostupan poslodavcima u svakoj ispostavi, odnosno regionalnom/područnom uredu Zavoda i na web stranici www.mjere.hr“ (HZZ,2018:11). Zahtjevi po mjerama aktivne politike zapošljavanja, za 2019. godinu zaprimaju se u razdoblju od 01.01.2019. do 30.11.2019. godine. Ispunjeni zahtjev se predaje u ispostavi zavoda te su nadležni savjetnici dužni zahtjev sa pripadajućom dokumentacijom skenirati i poslati na e-mail pisarnice regionalnog/područnog ureda. Pisarnica će zahtjeve urudžbirati isti dan i to se smatra datumom zaprimanja. Hrvatski zavod za zapošljavanje dužan je u roku od 10 dana zahtjev ocijeniti te o tome obavijestiti podnositelja zahtjeva.

HZZ (2018) navodi kako se zahtjevi ocjenjuju na temelju zadovoljavanja uvjeta iz financijskog poslovanja, kakav je odnos prihoda i rashoda, dali poslodavac ima nepodmirenih obveza, dali redovito isplaćuje plaće, kakvo je stanje uplate doprinosa zatim na temelju uvjeta dužine prijave u evidenciju nezaposlenih osoba, ciljne skupine, oglašenog PR-a i usklađenosti PR-a s kriterijima pojedine mjere. Kod ocjene zahtjeva uzima se u obzir i dali je već postojala prethodna suradnja s navedenim poslodavcem te kakva je ta suradnja bila. Za ocjenu zahtjeva za samozapošljavanje i zahtjeva za javni rad propisan je obrazac za ocjenjivanje. Ukoliko je regionalni/područni ured donio pozitivnu ocjenu ima obvezu zatražiti suglasnost za rezervaciju sredstava od Središnjeg ureda. U slučaju negativne ocjene, regionalni ured ne prosljeđuje zahtjev u Središnji ured, nego pisanim podneskom izvještava poslodavca o svojoj ocjeni, te isti ima pravo uložiti prigovor na takvu odluku. Za potpis ugovora zadužen je regionalni/područni ured. Nakon pozitivno ocjenjenog zahtjeva ured prosljeđuje obavijest poslodavcu i to u roku od 10 dana od dana predaje zahtjeva. Uz obavijest o pozitivnoj ocjeni zahtjeva šalje i informacijski letak koji sadržava osnovne ugovorne obveze, prava i rokove za postupanje te popis ostale potrebne dokumentacije koju treba dostaviti kako bi se moglo pristupiti zaključivanju ugovora o dodjeli sredstava.

Prije podnošenja zahtjeva poslodavac ne smije zaključiti ugovor o radu sa sufinanciranom osobom, odnosno nakon što podnese zahtjev poslodavac može sklopiti ugovor o radu.

Podnositelj zahtjeva za samozapošljavanje ne smije registrirati poslovni subjekt za koji traži potporu, prije podnošenja zahtjeva što podrazumijeva da najraniji datum registracije poslovnog subjekta mora biti kasniji od datuma podnošenja zahtjeva.

Isplata sredstava definira se ugovorom o financiranju pojedine mjere. Ukoliko se radi o jednokratnoj isplati ona se vrši u roku od 30 dana od dana potpisa ugovora. U slučaju dvokratne isplate 50% sredstava isplaćuje se po potpisu ugovora i dostavi instrumenata osiguranja naplate od strane poslodavca, a najkasnije u roku od 30 dana od potpisa ugovora. Drugi dio isplate isplaćuje se najkasnije u roku od 30 dana po dostavi dokaza o izvršenim obvezama za koje je primio prvi dio sredstava i to u rokovima propisanim ugovorom.

Sama kontrola izvršenja ugovornih obveza podrazumijeva administrativnu kontrolu i kontrolu na mjestu izvršenja. Kontrolu ugovornih obveza provodi regionalni odnosno područni ured zavoda. Administrativna kontrola predstavlja kontrolu dokumentacije svih ugovora za izvršenje ugovornih obveza koje poslodavac dostavlja regionalnom/područnom uredu zavoda, provjeru utroška odobrenih sredstava sukladno Programu i troškovniku usavršavanja te provjeru utroška odobrenih sredstava sukladno poslovnom planu i troškovniku samozapošljavanja. Kontrolu provedbe ugovora na mjestu izvršenja provode savjetnici za zapošljavanje i savjetnici za APZ u regionalnom/područnom uredu. Takva kontrola podrazumijeva posjet korisniku te utvrđivanje zatečenog stanja.

U slučaju kršenja ugovornih obveza od strane korisnika, zavod će uputiti pisanu obavijest o kršenju ugovornih obveza. zavod će predložiti korisniku aktivnost u slučaju nastalog spora te mu ponuditi rok od 15 dana da se očituje. Ukoliko se korisnik u navedenom roku ne očituje odnosno ne ispravi propust, zavod upućuje drugu pisanu obavijest uz rok od 15 dana za ispravak propusta ili očitovanje. Ako se korisnik i nakon dvije pisane obavijesti ne očituje odnosno ne ispravi propust, treća pisana obavijest oglašava se na oglasnoj ploči regionalnog/područnog ureda te zavod po isteku roka od 8 dana upućuje korisniku obavijest o aktiviranju instrumenata naplate osiguranja potraživanja.

5.2 Potpore za samozapošljavanje kao mjera aktivne politike zapošljavanja

Potpore za samozapošljavanje predstavljaju državne potpore koje se dodjeljuju nezaposlenim osobama koje se odluče na pokretanje vlastitog posla, a prijavljene su u evidenciju zavoda. Ovakva vrsta potpore pripada u skupinu potpora male vrijednosti te je usklađena s Uredbom Komisije 1407/2013 o potporama male vrijednosti. Potpore male vrijednosti su potpore dodijeljene pojedinom poduzetniku kroz razdoblje od 3 godine te ukupni dodijeljene iznos ne prelazi 200.000 eura, u slučaju sektora cestovnog prometa taj iznos ne smije prelaziti 100.000 eura.

Potpore za samozapošljavanje kao jedna od 9 mjera aktivne politike zapošljavanja iz nadležnosti HZZ-e namijenjene su nezaposlenim osobama prijavljenim u evidenciju zavoda koje su prošle aktivnosti vezane za samozapošljavanje u suradnji sa savjetnikom za samozapošljavanje, nezaposlenim osobama koje odluče pokrenuti vlastiti posao udruživanjem u nove poslovne subjekte te poslovnim subjektima koji su već ostvarili potpore za samozapošljavanje i čije su ugovorne obveze istekle, te je dokazano da su ispunjene sve obveze prema zavodu a ukoliko planiraju proširenje poslovanja.

Ova mjera kao dio aktivne politike zapošljavanja ima za cilj pružiti financijsku podršku nezaposlenim osobama koje odluče pokrenuti vlastiti posao. Mjera traje u vremenu od 12 mjeseci te se korisnici odabiru na način a se uputi javni poziv nakon čega slijedi obrada zahtjeva i poslovnog plana nakon zaprimanja.

Za vrijeme trajanja mjere, osobama koje su se samozaposlile moguće je odobriti:

- stručno osposobljavanje za rad za jednu osobu ili dvije osobe,
- osposobljavanje na radnom mjestu za jednu ili dvije osobe,
- stručno osposobljavanje za rad za jednu osobu i osposobljavanje na radnom mjestu za jednu osobu. (HZZ, 2018: 35)

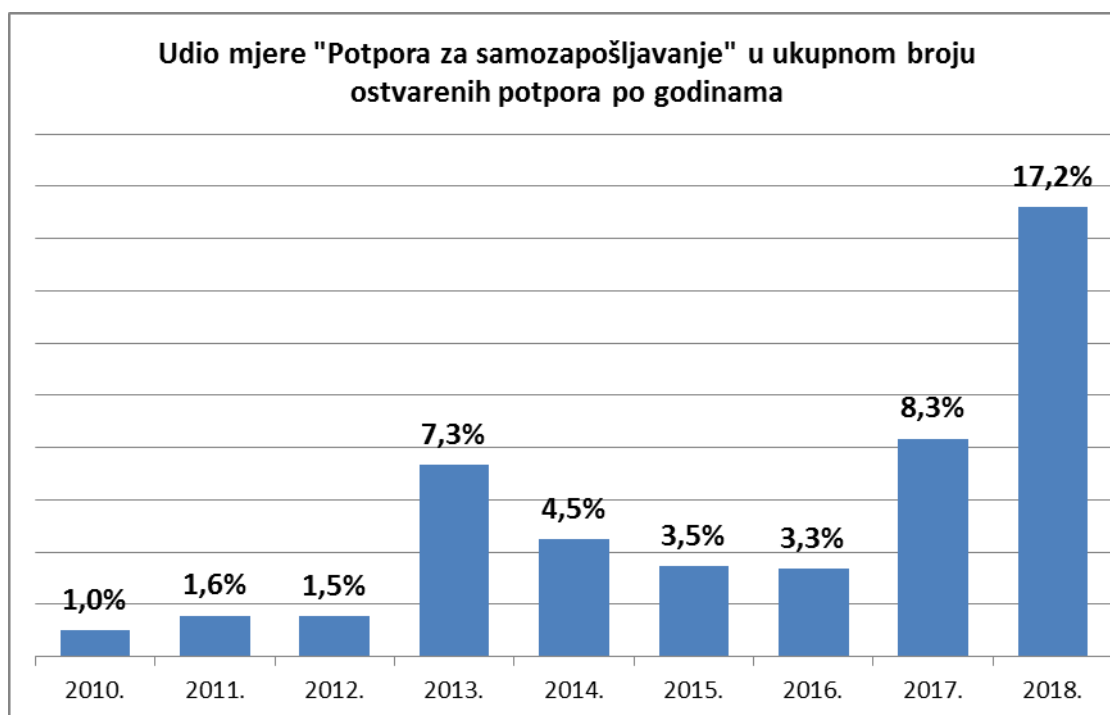
Prilikom korištenja potpore za samozapošljavanje korisnik može koristiti i mjeru stručnog osposobljavanja za rad. Tu mjeru može koristiti za najviše dvije osobe koje su u sustavu visokoškolskog obrazovanja i suficitarnih zanimanja iz srednjoškolskog obrazovanja i čije se stečeno zvanje podudara s djelatnošću koje obavlja korisnik potpore.. Podnositelj zahtjeva dužan je navesti u poslovnom planu potrebu za korištenjem ove mjere. Troškovnik treba prilagoditi propisanom iznosu. Natječaj za stručno osposobljavanje objavljuje se nakon što se

potpiše ugovor o dodjeli potpora za samozapošljavanje ili u roku od 6 mjeseci nakon potpisivanja.

Korisnik potpore za samozapošljavanje može koristiti i mjeru osposobljavanje na radnom mjestu i to za najviše dvije osobe. Korisnik može nakon što je istekla mjera osposobljavanje na radnom mjestu koristiti i potporu za zapošljavanje, osoba koje su se osposobljavale. To vrijedi za osobe niže razine obrazovanja. Osobe koje nemaju završenu osnovnu ili srednju školu, osobe sa završenom osnovnom ili završenom srednjom školom. Korisnik potpore za samozapošljavanje može u isto vrijeme koristiti gore navedene dvije mjere ali samo za po jednu osobu za svaku mjeru.

U nastavku, slika 1. prikazuje grafikon o udjelu potpora za samozapošljavanje u ukupnom broju ostvarenih potpora po godinama. Potpore su promatrane u razdoblju od 2010.- 2018. godine u Požeško–slavonskoj županiji.

Slika 1: Udio potpora za samozapošljavanje u ukupnom broju ostvarenih potpora po godinama u Požeško-slavonskoj županiji.

Izvor: HZZ, područni ured Požega (2019).

U prvoj promatranoj godini od ukupno dodijeljenih potpora u toj godini, svega 1% otpada na potpore za samozapošljavanje. U nastavku taj postotak raste ali je to relativno ne zamjetan rast. U 2013 godini postotak potpora za zapošljavanje narastao je na 7,3% te u sljedeće tri godine bilježi svoj pad. Nakon razdoblja pada postotka u 2017. godini on ponovno raste te iznosi 8,3%. Najviši udio potpora za samozapošljavanje vidljiv je u zadnjoj promatranoj godini. U 2018. godini taj postotak iznosi 17,2 % što nam govori da je unazad godine dana daleko veći broj osoba koje su se odlučile pokrenuti vlastiti posao u odnosu na početnu godinu. Unatoč situaciji u zemlji raste broj aktiviranja domaće radne snage te mlade osobe nakon završetka školovanja sve više iskorištavaju mogućnost koje nam pruža članstvo u EU što je vidljivo u rastu iskorištavanja mjera aktivne politike zapošljavanja i programa sufinanciranih iz Europskog socijalnog fonda.

5.3 Kriteriji i visina subvencije

Četiri kriterija koja moraju biti ispunjena kako bi se koristile potpore za samozapošljavanje:

- Izrada poslovnog plana na način iz kojeg se vidi da je poslovna ideja održiva.
- Korisnik treba proći kroz sve aktivnosti savjetovanja za samozapošljavanje u nadležnosti regionalnog/područnog ureda.
- Izrada troškovnika u kojem je vidljivo da su troškovi usmjereni na otvaranje i rad poslovnog subjekta.
- Troškovi iz troškovnika moraju biti usmjereni na otvaranje i rad poslovnog subjekta, a odnose se na registraciju poslovnog subjekta i sredstva povezana s obavljanjem djelatnosti (zakup poslovnog prostora, nabava opreme i sl.).

Kriteriji koje treba ispuniti prilikom korištenja potpora za proširenje poslovanja:

- Izrada poslovnog plana za proširenje poslovanja.

- Potpore za proširenje poslovanja dodjeljuju se poslovnom subjektu koji je već ostvario potporu za samozapošljavanje i čije su ugovorne obveze istekle, e je dokazao da je ispunio sve obveze koje je imao prema Zavodu, ukoliko planira proširenje poslovanja.
- Proširenje poslovanja može značiti otvaranje nove poslovne jedinice, razvoj novog proizvoda, pokretanje nove djelatnosti i sl.
- Ovakva vrsta potpore dodjeljuje se u slučajevima novog zapošljavanja pri čemu su doprinosi za nove zaposlenike obvezna stavka troškovnika. Korisnik ima obvezu prije isplate sredstava dostaviti dokaz da je sklopio ugovor o radu s jednom ili dvije osobe koje se nalaze u evidenciji nezaposlenih.
- Poslovni subjekti koji su registrirani za više djelatnosti dužni su dostaviti dokaz o vrsti djelatnosti koju su do sad pretežito obavljali
- Ukoliko podnositelj zahtjeva svoj poslovni plan pokrijepi ugovorima, predugovorima ili izjavama o poslovnoj suradnji ostvarit će prednost prilikom bodovanja poslovnog plana.

“ Subvencije se dodjeljuju u iznosu od :

a)

- do 55.000,00 kn
- do 70.000,00 kn ukoliko se kombinira sa stručnim osposobljavanjem za rad ili osposobljavanjem na radnom mjestu

b)

- do 70.000,00 kn za registraciju poslovnih subjekata iz sljedećih djelatnosti:
  - rudarstvo i vađenje
  - prerađivačka industrija
  - gospodarenje otpadom i sanacija okoliša
  - građevinarstvo
  - prijevoz putnika

Veći iznos potpore (do 70.000,00 kn) dodjeljuje se za navedene djelatnosti isključivo u slučaju kada se više od 50% iznosa potpore ulaže u nabavku strojeva, alata i osnovne opreme za rad, odnosno vozila za djelatnost prijevoza putnika. Veći iznos potpore iznimno se može

odobriti i za druge djelatnosti ukoliko je iz poslovnog plana razvidno da se poslovanje ne može obavljati bez opreme koja iznosi više od 50% iznosa potpore.

Informatička oprema i uredski namještaj ne ubrajaju se u osnovnu opremu. Iznimka su djelatnosti u domeni informacijsko-komunikacijskih tehnologija za koje je informatička oprema osnovna oprema za rad.

Do 85.000,00 kn ukoliko se veći iznos potpore kombinira sa stručnim osposobljavanjem za rad ili osposobljavanjem na radnom mjestu“ (HZZ, 2018: 35)

Kada se zasniva zadruga ili zapošljavanja u zadruzi korisnici koji se udružuju mogu ostvariti najviše 275.000,00 kn i to za pet osoba koje se udružuju. Ako se radi o osnivanju i zapošljavanju u trgovačkom društvu za najviše 4 osobe može se ostvariti iznos od 220.000,00 kn dok u slučaju otvaranja obrta ili u slučaju slobodne profesije za najviše dvije osobe može se ostvariti iznos potpore od 110.000,00 kn.

5.4 Dokumentacija za dodjelu potpore za samozapošljavanje

Prije samog podnošenja zahtjeva za dodjelu potpore male vrijednosti za samozapošljavanje provodi se postupak pripreme i savjetovanja za samozapošljavanje. Prilikom takvog savjetovanja nezaposlene osobe dobivaju potrebnu podršku pri izradi poslovnog plana i prikupljanju potrebne dokumentacije.

Podnositelj zahtjeva koji želi koristiti sredstva potpore za samozapošljavanje dužan je Zavodu dostaviti sljedeću dokumentaciju:

1. Poslovni plan koji sadrži opis djelatnosti, izvore financiranja, troškovnik te ostale relevantne informacije za donošenje odluke.
2. Izjava o korištenju potpora male vrijednosti.
3. Izjava o nepodmirenim obvezama.
4. Izjava o prihvaćanju posljedica ovrhe - izjava se odnosi i na postojeće blokade po tekućim računima te je važno dati istinitu izjavu radi sprečavanja ovršenja sredstava potpore i nemogućnosti realizacije poslovne ideje.
5. Izjava o registraciji poslovnog subjekta prije odobrenja zahtjeva – dozvoljeno je pokrenuti postupak registracije poslovnog subjekta nakon predaje a prije odobrenja

zahtjeva te nezaposlena osoba preuzima financijski rizik ukoliko sredstva potpore neće biti odobrena.

6. Ovisno o troškovniku: ponude/predračuni za određene stavke.
7. Ovisno o vrsti djelatnosti: izjave/predgovori o budućoj poslovnoj suradnji – prethodne dvije stavke nisu obvezna dokumentacija i ne smatraju se sadržajem kompletiranog zahtjeva.

Ukoliko se radi o udruživanju u isti poslovni subjekt, svaka osoba podnosi zahtjev u svoje ime koji je povezan sa ostalima kroz vezu–klasu. Uz zahtjev prilažu jedan poslovni plan a svaka nezaposlena osoba dužna je napraviti zasebni troškovnik. Samozaposlena osoba uvijek mora imati većinski poslovni udio u odnosu na ostale. U trgovačko društvo mogu se udružiti najviše 4 a u zadrugu najviše 5 osoba uz korištenje potpore. Kako je u praksi najčešći slučaj da se udružuju dvije osobe, najčešće se radi o poslovnim udjelima 51% i 49%.

Osobe koje su imale registrirani obrt, trgovačko društvo ili slobodnu djelatnost dužne su priložiti potvrdu o stanju nepodmirenih obveza po osnovi poreza i doprinosa na nad podnošenja zahtjeva koja ne smije biti starija od 30 dana.

U slučajevima gdje podnositelj zahtjeva želi preuzeti već postojeći subjekt Zavod će takav zahtjev razmatrati na isti način kao da se radi o novom poslovnom subjektu u smislu procjene poslovnog subjekta (osim OPG-a i udruge) uz uvjet da podnositelj zahtjeva postane 100% vlasnik istog subjekta i prijavi se radni odnos.

Potpore se može dodijeliti unutar propisanih kriterija ukoliko je podnositelj zahtjeva u evidenciji Zavoda a sukladno Zakonu o posredovanju pri zapošljavanju (NN 16/17) ima poslovni udio u nekom poduzeću do 25% te želi iskoristiti potpore za samozapošljavanje za preuzimanje istog u cijelosti. Zahtjev za dodjelu potpore mogu predati i osobe koje uz zadržavanje postojećih i zakonom dozvoljenih poslovnih udjela žele registrirati novi poslovni subjekt ili preuzeti neki drugi u kojem nisu suvlasnici.

Potpore nije moguće dodijeliti ako je osoba prije dolaska u evidenciju Zavoda bila zaposlenik poslovnog subjekta koji želi preuzeti, kao ni u slučaju da je obnašala funkciju direktora, odnosno bila ovlaštena za zastupanje istog. U slučaju preuzimanja postojećih poslovnih subjekata od strane članova obitelji isto je opravdano samo u slučaju da postojeći vlasnik odlazi u mirovinu i uz obvezu da podnositelj zahtjeva postane 100% vlasnik istog subjekta. Tada je potrebno uz zahtjev priložiti i presliku podnesenog zahtjeva za priznavanje

prava na mirovinu člana obitelji i potvrdu Porezne uprave o stanju nepodmirenih obveza po osnovi javnih davanja za poslovni subjekt koji se preuzima.

5.5 Dokumentacija za dodjelu potpore za samozapošljavanje za proširenje poslovanja

Potpore za samozapošljavanje za proširenje poslovanja dodjeljuju se poslovnom subjektu koji je već ranije iskoristio potporu za samozapošljavanje odnosno kojemu je istekla ugovorna obveza te koji je opravdao namjenski utrošak sredstava potpore. Cilj ove mjere je financijska podrška korisnicima potpore za samozapošljavanje koji žele proširiti poslovanje postojećeg subjekta. Proširenje postojećeg poslovanja može značiti otvaranje novog pogona ili nove poslovne jedinice, proizvodnja novog proizvoda, pokretanje nove djelatnosti, razvijanje poslovanja u inozemstvu i sl. Ovakva vrsta potpore može se dodijeliti samo u slučaju novog zapošljavanja i pri tome su doprinosi za nove zaposlenike obavezna stavka u troškovniku te je podnositelj zahtjeva dužan dostaviti dokaz da je sklopio ugovor o radu s osobama iz evidencije zavoda.

Podnositelj zahtjeva za proširenje poslovanja koji želi koristiti potpore za samozapošljavanje za proširenje poslovanja dužan je zavodu dostaviti sljedeću dokumentaciju:

1. Zahtjev,
2. Izjava o korištenju potpora male vrijednosti,
3. Izjava o nepodmirenim obvezama,
4. Izjava o prihvaćanju posljedica ovrhe,
5. Izjava poslodavca o broju zaposlenih, o obavljenim inspekcijskim i drugim nadzorima unatrag 12 mjeseci te eventualno izrečenim kaznenim mjerama i o kretanju broja zaposlenih unazad 12 mjeseci. Obrazac izjave standardizirani je obrazac dostupan na www.mjere.hr,
6. Obrazac poslovni plan za proširenje poslovanja,
7. Potvrda o stanju nepodmirenih obveza po osnovi poreza i doprinosa na dan podnošenja zahtjeva, me starija od 30 dana, ovjerena na poreznoj upravi ili Upravni ugovor sklopljen s Poreznom upravom, ukoliko korisnik potpore ima nepodmirenih obveza po osnovi poreza i doprinosa prema posebnom propisu,
8. Financijska dokumentacija:

- Obveznik poreza na dobit (trgovačka društva i fizička osoba po izvavi–obrtnici i samostalne djelatnosti):
Godišnji financijski izvještaj poduzetnika-GFI-POD obrazac
- Obveznik poreza na dohodak (obrtnici i samostalne djelatnosti):
Prijava poreza na dohodak s pregledom poslovnih primitaka i izdataka ovjerena na poreznoj upravi. (HZZ, 2018:39)

5.6 Prihvatljivi troškovi i elementi za ocjenjivanje zahtjeva za samozapošljavanje

Podnositelj zahtjeva dužan je sve troškove koje želi financirati iz potpore navesti u obrascu Troškovnika te oni moraju biti u skladu sa prihvatljivim troškovima. Troškovnik je sastavni dio Poslovnog plana i u njemu se trebaju nalaziti samo troškovi koje će podnositelj zahtjeva financirati iz potpore. Ostali troškovi koji će se financirati iz drugih izvora odnosno samostalno trebaju se unositi u za to predviđenu rubriku Poslovnog plana. Troškovnik se ne može raditi na način da se uvrste sve moguće stavke koje će budućem poduzetniku možda biti potrebne tijekom 12 mjeseci, a da se u izvješću navedu odnosno izaberu samo neke od njih za koje poduzetnik ima odgovarajuće dokaze.

Svi troškovi moraju biti plaćeni putem poslovnog računa, osim troškova registracije koji mogu biti plaćeni gotovinom.

HZZ (2018) navodi koji su to prihvatljivi troškovi:

- Kupnja strojeva, alata, tehnike i opreme za obavljanje djelatnosti
- Kupnja odgovarajuće informatičke opreme potrebne za rad
- Kupnja licenciranih IT programa
- Zakup poslovnog prostora za najviše 11 mjeseci poslovanja

Opravedani trošak zakupa je trošak nastao nakon registracije i u samom radu poslovnog subjekta, a za najviše 11 mjeseci poslovanja. Uvjet je da poslovni prostor ne može biti zakupljen od roditelja i drugih članova obitelji. Ako se radi o zakupu javnih površina važno je da porezni obveznik bude pravni subjekt, odnosno da rješenje o razrezu poreza glasi na ime poslovnog subjekta (npr. prodaja na štandu). Ukoliko samozaposlena osoba dobije rješenje o razrezu poreza u kojem se navodi da može koristiti javne površine u svrhu da na tom mjestu postavi naprave za izlaganje i prodaju, navedeno se rješenje ne može smatrati opravdanim

troškom jer glasi na fizičku osobu, a ne na pravnu osobu na registrirani poslovni subjekt samozaposlene osobe.

- Troškovi za knjigovodstvene usluge za najviše 11 mjeseci poslovanja
- Doprinosi za vlasnika/cu-samozaposlenu osobu za najviše 11 mjeseci poslovanja
- Troškovi registracije poslovnog subjekta–javnobilježnički troškovi, pristojbe, naknade
- Edukacije koje su vezane uz djelatnost, a koje su provedene i plaćene do propisanog roka za dostavu dokumentacije o namjenskom utrošku sredstava

Edukacije trebaju biti provedene i plaćene prije isteka roka za dostavu dokazne dokumentacije, kako bi se mogle smatrati opravdanim troškom.

- Upisnine u odgovarajuće registre koji su preduvjet za obavljanje djelatnosti
- Izrada web stranice, pisanih materijala za oglašavanje, reklamnih ploča i natpisa
- Web hosting, zakup domene, održavanje web stranice
- Kupnja uredskog namještaja i materijala za izradu specifičnih dijelova interijera poslovnog prostora po mjeri (pultovi, ugostiteljski i inventar u prodavaonicama)
- Kupnja novih prijevoznih sredstava koji su nužni za obavljanje djelatnosti

Temeljem poslovnog plana povjerenstvo za samozapošljavanje područnog ureda će procijeniti samu održivost poslovne ideje te će utvrditi je li trošak vozila opravdan ili neopravdan, naravno ukoliko je takav trošak naveden u troškovniku. Vozilo koje je kupljeno na temelju potpora za samozapošljavanje mora biti registrirano na poslovni subjekt u vlasništvu osobe koja je ostvarila potporu. Prema uredbi Europske komisije br. 1407/2013 isključuje se potpora za nabavu vozila za cestovni prijevoz tereta poduzetnicima koji obavljaju cestovni prijevoz tereta za najamninu ili naknadu. U skladu s time, potporu je moguće odobriti za djelatnost cestovnog prijevoza robe, ali ne i za kupnju teretnih motornih vozila:

- Troškovi atesta i procjene opasnosti,
- Kupnja zaštitne i radne odjeće i opreme,
- Kupnja licencija koje su neophodne za obavljanje djelatnosti (uključujući i licence za software),
- Kupnja franšize.

Na službenim stranicama HZZ nalazi se i popis neprihvatljivih troškova za koje se ne može odobriti potpora za samozapošljavanje poput:

- Kupnje rabljene opreme i rabljenih vozila,
- Kupnja robe ili proizvoda za daljnju prodaju,
- Porezi, prirezi, uključujući i PDV, komorski doprinosi,
- Kupnja sirovine i potrošnog materijala potrebnih za obavljanje djelatnosti,
- Kupnja telefonskih i mobilnih uređaja,
- Zakupnina za poslovni prostor zakupljen od članova obitelji,
- Obnova ili uređenje poslovnog prostora,
- Pretplate na časopise i stručnu literaturu,
- Službena putovanja,
- Trošak goriva, guma, cestarina,
- Trošak istraživanja tržišta i dr.

U prethodnom tekstu već je spomenuto kako zahtjev ocjenjuje Hrvatski zavod za zapošljavanje. HZZ dužan je u roku od 10 dana zahtjev za potporom ocijeniti i o ocjeni obavijestiti podnositelja zahtjeva. Ocjenjivanju zahtjeva pristupa se u trenutku kada je dokumentacija potpuna i Troškovnik u skladu s kriterijima. Zahtjev se ocjenjuje putem propisanog obrasca na kojem su navedeni potrebni elementi ocjene. Svaki od tih elemenata donosi određeni broj bodova te za pozitivno ocjenjeni zahtjev potrebno je ostvariti minimalno 16 od ukupno 26 bodova.

Prvi element ocjene je radno iskustvo u djelatnosti iz poslovnog plana. Ukoliko osoba ima višegodišnje radno iskustvo u potrebnoj djelatnosti iz poslovnog plana ima pravo na 3 boda. Ako je to iskustvo kraće od 24 mjeseca ima pravo na bod manje odnosno 2 boda. Podnositelji zahtjeva koji nemaju iskustva u potrebnoj djelatnosti neće dobiti niti jedan bod a ukoliko se radi o iskustvu u drugim djelatnostima ima pravo na 1 bod. Podnositelj zahtjeva može u poslovnom planu prikazati i radno iskustvo stečeno kroz bavljenjem hobiem s tim da to mora biti pismeno ili usmeno dokazivo.

Drugi element za ocjenu zahtjeva je obrazovanje ili dodatne edukacije u djelatnosti iz poslovnog plana. Osoba koja ima obrazovanje odnosno dodatne edukacije povezane s djelatnošću iz poslovnog plana ima pravo na 2 boda a ona osoba koja ima obrazovanje odnosno dodatne edukacije koje nisu usko povezane sa dodatnom djelatnošću dobiva 1 bod. Osoba koja nema obrazovanje/edukacije povezane s djelatnošću neće dobiti niti jedan bod. Prilikom ocjenjivanja u obzir se uzima formalno obrazovanje kroz stečenu kvalifikaciju, kao i dodatna neformalna obrazovanja.

Prilikom dodjele ovakve vrste potpore prednost se daje osobama koje se prvi puta samozapošljavanju dok se osobama koje imaju prethodno iskustvo u poduzetništvu dodjeljuju negativni bodovi s obzirom na iskustvo neodrživog poduzetništva. Osoba koja nema poduzetničkog iskustva dobiva 2 boda. Ukoliko je osoba imala prethodno poduzetničko iskustvo prije manje od 12 mjeseci dobiti će 2 negativna boda. Ako se radi o poduzetničkom iskustvu prije više od 12 mjeseci a manje od 24 mjeseca osoba dobiva 1 negativan bod a ukoliko je to iskustvo bilo prije više od 24 mjeseca osoba neće dobiti niti jedan bod. Osoba će dobiti 1 negativan bod prilikom ocjenjivanja ukoliko nema iskustva u poduzetništvu ali članovi njene obitelji imaju.

Četvrti element ocjene zahtjeva odnosi se na suradnju sa zavodom. Prilikom ocjene ovog elementa procjenjuje se sklonost kooperativnosti, razumijevanje danih uputa, ispunjavanje danih obveza, pridržavanje dogovorenih termina i rokova, interes za informacije i postavljanje pitanja, ovisnost o savjetniku prilikom popunjavanja obrasca te općenita samostalnost stranke. Moguće je ostvariti bodove u rasponu od -1 do 3 boda.

Potpore se odobrava na temelju poslovnog plana stoga je i poslovni plan dokument na temelju kojeg se dobiva određeni broj bodova. Prilikom ocjene zahtjeva uzima se u obzir popunjenost i razumljivost poslovnog plana. Poslovni plan koji je u cijelosti popunjen i u kojem je razumljivo razrađena poslovna ideja nosi 3 boda. Onaj plan koji je u cijelosti popunjen nosi 2 boda a onaj u kojem je samo većina popunjena nosi 1 bod. Ukoliko je više od 50% poslovnog plana nepopunjeno takav plan neće dobiti niti jedan bod.

Ukoliko osoba za kupovinu stroja ili opreme, tehnike ili edukacije i sl. priloži predračun ili ponude za više od 50% potpore kako bi se vidjelo da su istražili tržište ima pravo na 1 bod, a ako ponude nisu priložene ili su priložene za manje od 50% potpore nema pravo na bod. Ukoliko osoba traži sredstva potpore samo za doprinose i zakup poslovnog prostora ili knjigovodstvene usluge takva vrsta dokaza neće biti potrebna.

Dodatno bodovani biti će i oni podnositelji zahtjeva koji uz poslovni plan prilože i pisma namjere ili predugovore odnosno izjave o budućoj poslovnoj suradnji. Ukoliko se radi o djelatnosti u kojoj unaprijed dogovorena suradnja nije relevantna dodijeliti će se 1 bod.

U slučajevima u kojima se utvrdi kako na istoj adresi postoji poslovni subjekt sa istom djelatnošću kao i u poslovnom planu poveznog s podnositeljem zahtjeva dodijelit će se negativni bodovi. Ako se utvrdi da na istoj adresi postoji ili je postojao isti poslovni subjekt

(otprilike unazad 6 mjeseci) dodjeli će se 1 negativni bod. U situaciji kada se istom djelatnošću bavi član obitelji tada podnositelj zahtjeva neće dobiti niti jedan bod, a ukoliko se procjeni kako ne postoji povezanost sa drugim poslovnim subjektom podnositelj zahtjeva dobiti će 1 bod.

Deveti element ocjene zahtjeva odnosi se na procjenu prihoda i troškova. Kao pokazatelj uspješnosti projekta vrlo je bitna procjena buduće neto dobiti ili dohotka kao razlike između prihoda i rashoda poslovanja umanjениh za porez. Ukoliko podnositelj zahtjeva realno procjeni prihode odnosno troškove ima pravo na 2 boda. Ako su prihodi i troškovi nerealno procijenjeni neće biti bodovano dok u slučaju ako su prihodi i troškovi uglavnom realno procijenjeni podnositelj zahtjeva ima pravo na jedan bod.

Posljednji element na temelju kojeg podnositelj zahtjeva može skupiti određeni broj bodova se odnosi na dodatne prednosti obzirom na lokalno tržište. Dodati bodovi se daju onim zahtjevima koji imaju elemente „održivosti“, „konkurentnosti“ i „inovativnosti“ s obzirom na lokalno tržište na kojem bi se djelatnost obavljala. Poslovni plan, da bi bio održiv, treba biti dobro razrađen te budući poduzetnik mora imati jasnu viziju razvoja poslovanja. Konkurentnost predstavlja onaj dio koji se odnosi na dobru procjenu omjera kvalitete i cijene te predstavljanja poduzetnika na tržištu. Inovativnost predstavlja novu vrstu djelatnosti koja nije već zastupljena na određenom području ili obavljanje već postojeće djelatnosti, ali na novi način. Ocjene se dobivaju na temelju zbirne procjene savjetnika s obzirom na kvalitetu poslovnog plana i osobina podnositelja zahtjeva.

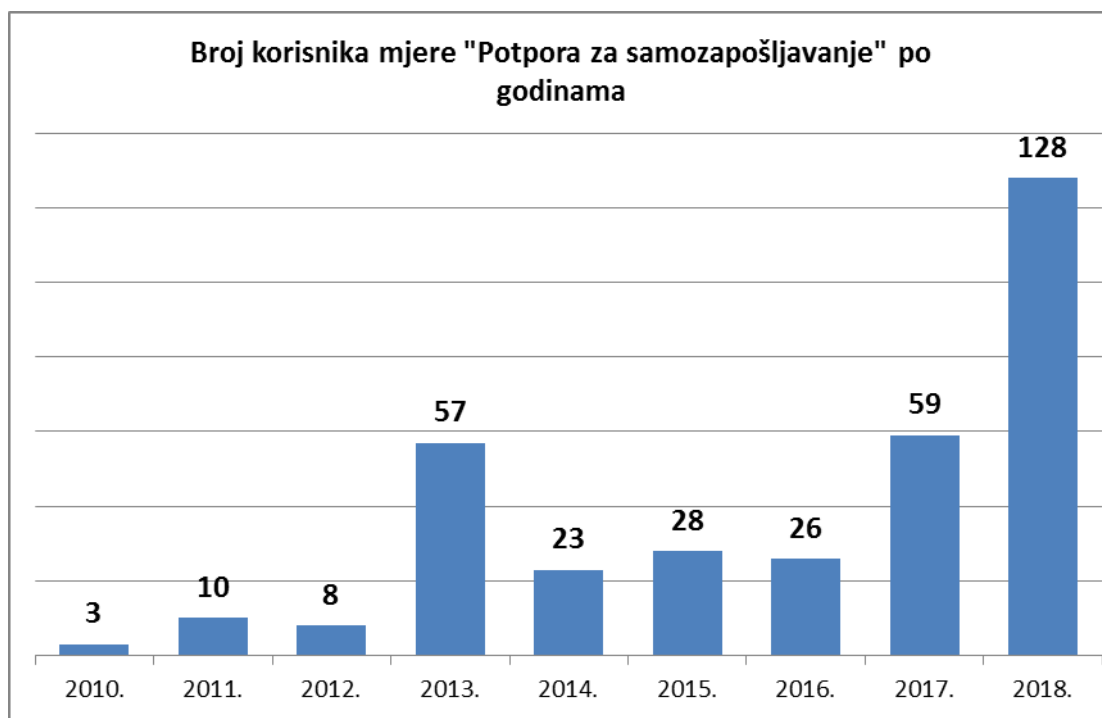
5.7 Obveze osoba kojima se odobri potpora za samozapošljavanje

Prvi korak koji moraju poduzeti osobe kojima se odobri potpora za samozapošljavanje je registracija poslovnog subjekta. Nakon registracije može nabavljati sredstva potrebna za rad i izvršiti plaćanja drugih troškova koji su vezani uz poslovanje. Korisnik potpore mora dostaviti dokaze o registraciji djelatnosti i prijavi radnog odnosa u punom radnom vremenu u roku od 15 dana, a najkasnije u roku od 30 dana od dana primitka obavijesti zavoda o pozitivnoj ocjeni zahtjeva. „Kod registracije obrta samozaposlena osoba može odabrati registraciju bez početka rada i otvoriti poslovni račun u banci na ime registriranog poslovnog subjekta. Troškovi (nastali u vrijeme kada je poslovni subjekt bio u statusu bez početka rada) prikazuju se Poreznoj upravi kao priznati troškovi. Takvi priznati troškovi moraju nastati na ime

pripreme poslovnog subjekta za rad–npr. za nabavu opreme i zakup poslovnog subjekta“(HZZ, 2018 : 46). Svi troškovi koji su nastali prije registracije poslovnog subjekta ne mogu se priznati čak ni ako se radi o troškovima koji su vezani za buduće poslovanje subjekta.

Uz ugovor je potrebno priložiti kopiju Troškovnika. Troškovnik se može mijenjati samo jednom za vrijeme trajanja ugovornih obveza. U tom slučaju treba dostaviti dokaze i obrazložiti zašto je došlo do izmjene troškova. Primjer za takvu vrstu izmjene mogu biti tržišni razlozi.

Slika 2: Broj korisnika mjere „Potpora za samozapošljavanje“ po godinama u Požeško-slavonskoj županiji.

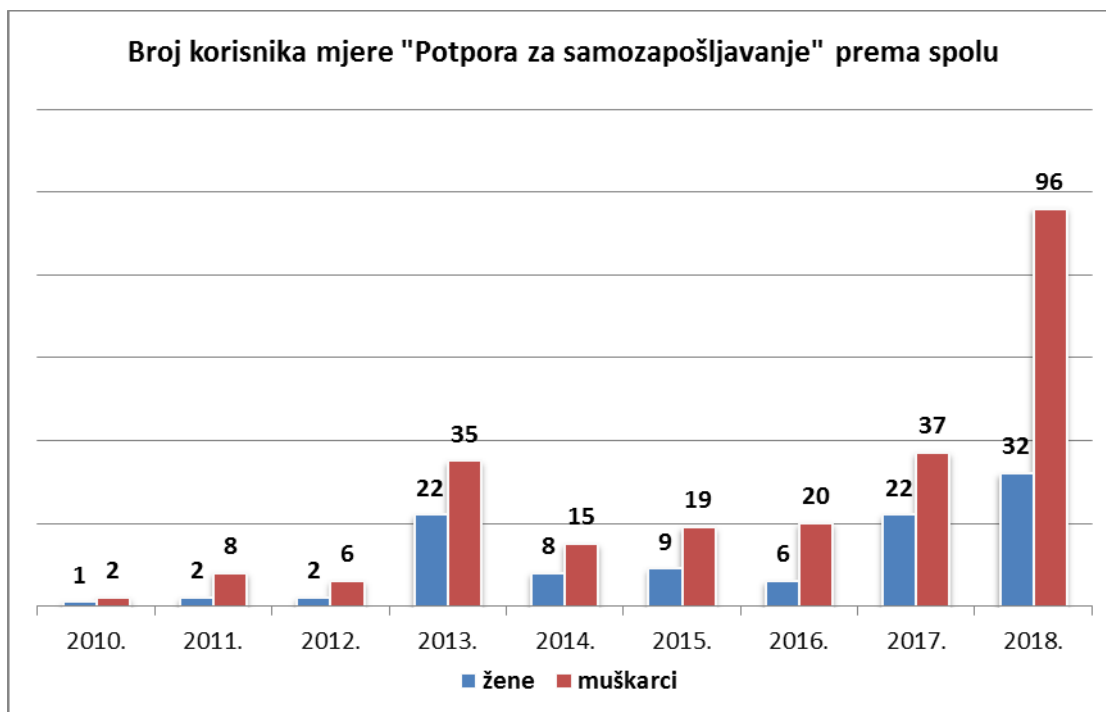
Izvor: HZZ, područni ured Požega, 2019

Slika 2. prikazuje točan broj korisnika potpora za samozapošljavanje u Požeško-slavonskoj županiji od 2010. do 2018. godine. U prve tri godine broj korisnika je vrlo mali. U 2013. godini porastao je broj korisnika i to znatno u odnosu na prethodne godine te je bilo 57 korisnika. Nakon 2013. godine broj korisnika potpora za samozapošljavanje je u padu sve do 2017. godine kada se bilježi porast zanimanja za navedenu mjeru potpore. Broj korisnika u 2018. godini bio je 128. Jedan od razloga zašto je taj broj u 2018. godini puno veći u odnosu na prethodne je povećanje iznosa potpora. Potpora za samozapošljavanje pokazala se kao

najuspješnija i najpopularnija mjera aktivne politika zapošljavanja u RH. U Požeško-slavonskoj županiji vidljiv je trud HZZ-a u promicanju mjera aktivne politike zapošljavanja ali i dalje je to vrlo mali broj ljudi koji su spremni iskoristiti ovakvu vrstu potpora. Iako je sama zainteresiranost za ovakvu vrstu potpora u porastu, veliki problem ove županije je u iseljavanju stanovništva.

U nastavku će se slikom 3. prikazati broj korisnika mjere prema spolu u Požeško-slavonskoj županiji.

Slika 3: Broj korisnika mjere „potpora za samozapošljavanje“ prema spolu u Požeško-slavonskoj županiji.

Izvor : HZZ, područni ured Požega, 2019

Na prethodnoj slici vidjelo se kako je u baznoj 2010. godini bilo samo 3 korisnika potpora za samozapošljavanje, a od njih je jedan korisnik bio ženskog spola. I u sljedećim promatranim godinama znatno je veći broj osoba muškog spola koji su se odlučili na ovakvu vrstu potpora. U 2013. godini kada je broj korisnika u porastu od ukupno dodijeljenih 57 potpora, njih 35 su bili muškog spola, a preostalih 22 ženskog. U sljedeće tri godine broj korisnika je u padu, ali dalje se nastavlja trend manjeg udjela osoba ženskog spola u pokretanju vlastitog posla. Razlika prema spolu je najviše vidljiva u 2018. godini. Prošle godine ukupno je dodijeljeno 128 potpora za samozapošljavanje u Požeško-slavonskoj

županiji. Od njih 128, čak 96 su dodijeljene osobama muškog spola dok su 32 dodijeljene ženama. HZZ dobar dio svojih aktivnosti usmjerava upravo prema osobama ženskog spola kako bi ih motivirao i usmjerio u pokretanju vlastitog posla. Unatoč svim mjerama i aktivnostima i dalje je daleko manji broj osoba ženskog spola u ovoj županiji koje koriste ovakvu vrstu potpora.

Ugovorne obveze traju 12 mjeseci i sa sobom nose određene sankcije u slučaju neizvršenja istih. U slučaju kada korisnik ne dostavi dokaze o namjenskom utrošku potpore prema troškovniku koji mu je odobren ili dostavi dokaze koji nisu prihvatljivi dužan je vratiti taj dio sredstava od ukupnog iznosa isplaćene potpore. Ukupan iznos isplaćene potpore uvećan za zateznu kamatu dužan je vratiti u slučaju zatvaranja poslovnog subjekta, odjave iz radnog odnosa prije isteka ugovornih obveza, ukoliko se prijavi na nepuno radno vrijeme ili ako dostavi dokaze o utrošku sredstava nakon propisanog roka.

Korisnik kojemu je odobrena potpora za proširenje poslovanja dužan je uz gore navedeno, osim dostave dokaza o registraciji novog poslovnog subjekta, po obavijesti Zavoda o pozitivnoj ocjeni i to u roku od 8 dana od dana obavijesti dostaviti bjanko zadužnicu s potpisanim glavnim dužnikom i jamcem platcem. Dužan je i prije same isplate sredstava dostaviti dokaze o sklopljenom ugovoru o radu s jednom ili dvije osobe iz evidencije nezaposlenih. Također je dužan dostaviti dokaze o utrošku sredstava sukladno Troškovniku najkasnije do zadnjeg dana isteka ugovorne obveze, osim u slučaju nabave strojeva, opreme i alata. U slučaju nabave strojeva, opreme i alata ima rok od 6 mjeseci od dana potpisa ugovora za dostavu dokaza.

U slučaju ne poštivanja ugovora, sankcije su jednake kao i u slučaju ne poštivanja ugovora o potporama za samozapošljavanje.

6. ZAKLJUČAK

Od početka pisanja ovoga rada nameće se pitanje što su državne potpore i čemu one služe? One predstavljaju instrumente pomoću kojih država osigurava ravnotežu na tržištu. Uvjeti na tržištu nisu idealni, tj. nesavršeni su i upravo zbog toga država mora osigurati stabilnost i ravnotežu. Uz stvaranje pravnog i institucionalnog okvira funkcioniranja tržišta država svojim intervencijama pomaže određenim sektorima, poduzećima koji loše posluju, određenim regijama ili poduzećima od javnog interesa i na taj način nastoji osigurati stabilnost i ravnotežu. U tom nastojanju može pogriješiti i dovesti do neravnoteže na tržištu, stoga Europska unija načelno zabranjuje državne potpore odnosno određuje koje su dopuštene, a koje uvjetno dopuštene. Republika Hrvatska je putem dodjele državnih potpora nastojala osigurati takvu stabilnost prije i nakon ulaska u Europsku uniju. Prije ulaska u EU, Republika Hrvatska nije imala dovoljno uređen sustav državnih potpora što je vidljivo stanjem udjela državnih potpora u BDP-u, a ulaskom u EU obvezala se uskladiti svoj sustav potpora sa sustavom u Europske unije. Rezultat toga su smjernice politike državnih potpora kojima je RH odredila primarne ciljeve pri dodjeli državnih potpora i učinkovite upotrebe sredstava državnog proračuna.

Jedan od primarnih ciljeva pri dodjeli državnih potpora je povećanje stope nezaposlenosti u našoj zemlji. Danas je nezaposlenost visoka i svjedoci smo masovnom iseljavanju mladih osoba stoga se provode mjere aktivne politike zapošljavanja. Mjere su osmišljene s ciljem povećanja stope zaposlenosti mladih, starijih osoba i dugotrajno nezaposlenih. U radu je detaljno istražena mjera aktivne politike zapošljavanja koju provodi Ministarstvo rada i mirovinskog sustava i Hrvatski zavod za zapošljavanje, a to su potpore za samozapošljavanje. Nakon analize takvih potpora i aktivnosti HZZ-a može se zaključiti kako su te potpore potrebne i HZZ vrlo uspješni u provođenju mjera aktivne politike zapošljavanja. Hrvatski zavod za zapošljavanje je dostupan prilikom informiranja i pružanja prilike da se ostvarimo kao zaposlene i uspjehe osobe, počevši od same dokumentacije koja je vrlo pojednostavljena. Ovakve vrste potpora potrebne su, prvenstveno, ukoliko imamo dobru poduzetničku ideju i imamo priliku ostvariti je. Poduzetnički počeci nisu lagani stoga treba iskoristiti svaku priliku za olakšanje početka pri čemu potpore za samozapošljavanje imaju značajnu ulogu. Potpore za samozapošljavanje vrlo je učinkovita na što ukazuje podatak kako 80% korisnika uspješno preživi prvu godinu.

POPIS LITERATURE

1. Cerovac, M. (2010) Državne potpore u Europskoj Uniji. U: Mintas Hodak, LJ., ur Europska unija, Zagreb: MATE d.o.o., str 286 – 312.
2. Kersan – Škabić, I. (2015) Ekonomija Europske unije, Pula: Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Fakultet ekonomije i turizma „Dr. Mijo Mirković“
3. Kesner – Škreb, M., Mikić M. (2002) Državne potpore u Europskoj uniji i Hrvatskoj. U: Ott, K., Pridruživanje Hrvatske Europskoj uniji, Izazovi Ekonomske i pravne prilagodbe , Zagreb: Institut za javne financije, Zaklada Friedrich Ebert. Str 107 -130.
4. Mjere aktivne politike zapošljavanja iz nadležnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Uvjeti i načini korištenja sredstava za provođenje mjera u 2019. godini. Zagreb, 2018. (interni dokument HZZ, područni ured Požega)

Internet izvori:

5. Narodne novine, Zakon o državnim potporama
URL: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2014_04_47_873.html (20.03.2019)
URL: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_2_31.html (20.03.2019)
URL: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_01_2_60.html (25.03.2019)
URL: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2017_11_110_2591.html(26.03.2019)
6. Ministarstvo financija Republike Hrvatske
URL:<http://www.mfin.hr/adminmax/docs/Godisnje%20izvjesce%20o%20drzavnim%20potporama%202003.pdf> (26.03.2019)
URL:<http://www.mfin.hr/adminmax/docs/Godisnje%20izvjesce%20o%20drzavnim%20potporama%202004.pdf>(25.03.2019)
URL:<http://www.mfin.hr/adminmax/docs/Godisnje%20izvjesce%20o%20drzavnim%20potporama%202016.pdf> (25.03.2019)
URL:<http://www.mfin.hr/adminmax/docs/Godisnje%20izvjesce%20o%20drzavnim%20potporama%202017.pdf>(25.03.2019)
7. Hrvatski zavod za zapošljavanje
URL: <http://mjere.hr/mjere/potpore-za-samozapostljavanje/>(29.03.2019)
URL: <http://mjere.hr/potpore-za-samozapostljavanje-dokumentacija-obraci/>(29.03.2019)
URL: <https://zaposlise.hzz.hr/blog/iskoristi-i-ti-mjeru-za-samozapostljavanje/>(29.03.2019)
8. Vlada Republike Hrvatske

URL: [https://vlada.gov.hr/vijesti/vlada-donijela-smjernice-za-razvoj-i-provedbu-aktivne-politike-zaposljavanja-u-razdoblju-od-2018-do-2020-godine/23122\(02.04.2019\)](https://vlada.gov.hr/vijesti/vlada-donijela-smjernice-za-razvoj-i-provedbu-aktivne-politike-zaposljavanja-u-razdoblju-od-2018-do-2020-godine/23122(02.04.2019))

URL: https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/MainScreen?entityId=6552#_Toc500505617(02.04.2019)

URL: <http://www.okz.hr/novosti/donesene-nove-smjernice-za-provedbu-aktivne-politike-zapo%C5%A1ljavanja-od-2018-do-2020-godine> (02.04.2019)

9. Čuveljak, J. Državne potpore, (Radni materijal)

URL: [http://www.vtsrh.hr/uploads/Dokumenti/strucni%20radovi/DrzavnePotpore\(RadniMaterijal\)-JCuveljak.pdf](http://www.vtsrh.hr/uploads/Dokumenti/strucni%20radovi/DrzavnePotpore(RadniMaterijal)-JCuveljak.pdf)

POPIS TABLICA, SLIKA I KRATICA

Tablice

Tablica 1. Državne potpore u 2001., 2002. i 2003. u usporedbi s BDP-om i rashodima državnog proračuna

Tablica 2. Udjeli državnih potpora prema kategorijama u Republici Hrvatskoj, u 2002 i u 2003. godini.

Tablica 3. Ukupno dodijeljene državne potpore prema kategoriji u razdoblju od 2014 do 2016. godine

Tablica 4. Udjeli državnih potpora prema kategoriji u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2014 do 2016. godine

Tablica 5. Potpore male vrijednost za razdoblje 2014 do 2016. godine

Slike

Slika 1. Udio potpora za samozapošljavanje u ukupnom broju ostvarenih potpora po godinama u Požeško-slavonskoj županiji

Slika 2. Broj korisnika mjere „Potpore za samozapošljavanje“ po godinama u Požeško-slavonskoj županiji

Slika 3. Broj korisnika mjere „Potpore za samozapošljavanje“ prema spolu u Požeško-slavonskoj županiji

Kratice

NN – Narodne novine,

EU – Europska unija,

RH – Republika Hrvatska,

BDP – Bruto domaći proizvod,

GBER – Opće Uredbe o skupnom izuzeću (eng. General Block Exemption Regulation),

SGEI – Usluge od Općeg interesa (eng. Service of general economic interest),

HZZ – Hrvatski zavod za zapošljavanje,

APZ – Aktivna politika zapošljavanja

PRILOG 1

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE

Regionalni/Područni ured _____

Ispostava _____

ZAHTJEV ZA SUFINANCIRANJE POTPORE MALE VRIJEDNOSTI U SVRHU SAMOZAPOSŁJAVANJA

samozapošljavanje jedne osobe

udruživanje više suvlasnika

I. Opći podaci o podnosiocu zahtjeva

1. Ime _____ i _____ prezime

2. Adresa _____ (mjesto, ulica i br.)

3. OIB _____

4. Zanimanje _____

5. U evidenciji nezaposlenih od _____

6. Kontakt (telefon, mobitel ili e-mail) _____

II. Vrsta tražene potpore za samozapošljavanje:

(označite vrstu potpore za koju podnosite zahtjev)

A) do 55.000 kn za registraciju poslovnih subjekata iz većine djelatnosti

do 70.000 kn ukoliko se potpora kombinira sa stručnim osposobljavanjem za rad ili osposobljavanjem na radnom mjestu

B) do 70.000 kn za registraciju poslovnih subjekata iz sljedećih djelatnosti:

- rudarstvo i vađenje (NKD 2007., područje B, odjeljci 05-09)
- prerađivačka industrija (NKD 2007., područje C, odjeljci 10 – 33)
- gospodarenje otpadom i sanacija okoliša (NKD 2007., područje E, odjeljci 36-39)
- građevinarstvo (NKD 2007., područje F, odjeljak 42 i pododjeljci: 41.20, 43.11, 43.12, 43.13)
- prijevoz putnika (NKD 2007., područje H, pododjeljci 49.3, 50.1, 50.3 i 51.1)

Veći iznos potpore (do 70.000 kn) dodjeljuje se za navedene djelatnosti isključivo u slučaju kada se više od 50% iznosa potpore ulaže u nabavku strojeva, alata i osnovne opreme za rad, odnosno vozila za djelatnost prijevoza putnika. Veći iznos potpore iznimno se može odobriti i za druge djelatnosti ukoliko je iz poslovnog plana razvidno da se poslovanje ne može obavljati bez opreme koja iznosi više od 50% iznosa potpore.

Informatička oprema i uredski namještaj ne ubrajaju se u osnovnu opremu. Iznimka su djelatnosti u domeni informacijsko - komunikacijskih tehnologija za koje je informatička oprema osnovna oprema za rad.

do 85.000 kn ukoliko se veći iznos potpore kombinira sa stručnim osposobljavanjem za rad ili osposobljavanjem na radnom mjestu

Iznos tražene potpore: _____

Djelatnost _____

(upisati naziv djelatnosti)

III. Vrsta poslovnog subjekta

☐ Trgovačko društvo
☐ Obrt
☐ Slobodne profesije (npr. odvjetnički ili javnobilježnički uredi)
☐ Zadruga
☐ Ostalo _____

U prazno polje križićem označite vrstu subjekta

IV. Prethodno poduzetničko iskustvo

1. Naziv subjekta (obrt, trgovačko društvo....) _____

2. OIB subjekta ili MB

3. Status vlasnik/ca suvlasnik/ca

4. Aktivan od _____ do _____.

5. Podmirene obveze da ne

6. Koristio sredstva HZZ-a da ne

Mjesto, datum

Potpis podnositelja/ice zahtjeva

_____

Uz Zahtjev za sufinanciranje potpore male vrijednosti u svrhu samozapošljavanja
potrebno je priložiti:

1. Poslovni plan s troškovnikom (obrazac dostupan na web stranici www.mjere.hr).
2. Izjava o korištenju potpora male vrijednosti
3. Izjava o nepodmirenim obvezama
4. Izjava o prihvaćanju posljedica ovrhe
5. Izjava o registraciji poslovnog subjekta prije odobrenja zahtjeva

Za osobe koje su ranije imale registrirani obrt, trgovačko društvo ili slobodnu djelatnost:

- Potvrda o stanju nepodmirenih obveza po osnovi poreza i doprinosa na dan podnošenja zahtjeva, ne starija od 30 dana, ovjerena na Poreznoj upravi ili Izvadak iz registra trgovačkog suda (za trgovačka društva)

Za osobe koje preuzimaju postojeći poslovni subjekt:

- Potvrda o stanju nepodmirenih obveza po osnovi poreza i doprinosa na dan podnošenja zahtjeva, ne starija od 30 dana, ovjerena na Poreznoj upravi
- Preslika podnesenog zahtjeva za priznavanje prava na mirovinu člana obitelji (ako se poslovni subjekt preuzima od člana obitelji)

Napomena:

Poslovni subjekt za koji se traži potpora ne smije biti registriran **prije podnošenja zahtjeva** što podrazumijeva da datum registracije mora biti kasniji od datuma podnošenja zahtjeva.

PRILOG 2.

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE

**POSLOVNI PLAN
SAMOZAPOŠLJAVANJA**

(ime i prezime)

SAŽETAK POSLOVNOG PLANA

Ime i prezime	_____
OIB	_____
Kratak opis osnovne djelatnosti	_____ _____ _____
Šifra i naziv djelatnosti prema NKD-u	_____
Oblik registracije	☐ obrt ☐ trgovačko društvo ☐ samostalna djelatnost ☐ ostalo _____
Struktura vlasništva budućeg poslovnog subjekta	☐ jedan vlasnik/ca ☐ suvlasništvo: poslovni udjeli (<i>u postotku</i>) _____ ☐ preuzimanje već postojeće tvrtke/obrta Naziv poslovnog subjekta koji preuzimate _____ Ime i prezime postojećeg/ih vlasnika _____ OIB poslovnog subjekta koji se preuzima _____
Sjedište	Mjesto/Grad _____

	Planirana vrsta ulaganja (zaokružiti):	Sredstva potpore za samozapošljavanje	Vlastita i ostala sredstva
Izvor finansijskih sredstava i predmet ulaganja	☐ Oprema/alat/tehnika		
	☐ Sirovina/materijal za rad		
	☐ Vozilo		
	☐ Software		
	☐ Uređenje prostora		
	☐ Licencije/edukacije		
	☐ Ostalo		

1. PODACI O BUDUĆEM PODUZETNIKU I POSLOVNOM SUBJEKTU

**OSOBNI
PODACI**
*(poželjno je
priložiti
detaljan
životopis uz
poslovni
plan)*

Ime i prezime _____

OIB _____ Datum rođenja _____

Telefon/mobitel _____ E-mail _____

Osnovna škola *(mjesto i godina završetka)* _____

Srednja škola *(naziv škole i godina završetka)* _____

_____

Fakultet, magisterij, doktorat *(naziv obrazovne ustanove i godina stjecanja diplome)* _____

_____

Stečeno zvanje _____

Osposobljavanje i usavršavanje *(koje ste završili)* _____

_____

Završene edukacije za vođenje poslovanja *(kao što je npr. računovodstvo, marketing, prodaja, itd. ili neku drugu vrstu edukacije koju smatrate bitnim za poslovanje)* _____

_____

Hobiji i drugi interesi _____

**RADNO
ISKUSTVO**
*Navedite
kronološki
dosadašnje
radno
iskustvo*

Tablica 1

Period zaposlenja	Poslodavac	Zanimanje - opis poslova

2. PREDMET POSLOVANJA

**PODACI O
BUDUĆEM
POSLOV-
NOM
SUBJEKTU**

Navedite osnovnu djelatnost poslovnog subjekta koji ćete registrirati ili preuzeti

_____

Planirate registrirati/preuzeti:

d.o.o   obrt   ustanovu   zadrugu

j.d.o.o   samostalnu djelatnost   ostalo _____

**NASTANAK
POSLOVNE
IDEJE**

Opišite kako ste došli na ideju o pokretanju vlastitog posla. Navedite i zašto smatrate da Vi (i/ili Vaši poslovni partneri) imate znanje i sposobnost da predloženu poslovnu inicijativu učinite uspješnom.

**PREDMET
POSLO-
VANJA**

Opišite detaljno osnovnu djelatnost i vrstu posla koju planirate obavljati te povežite s dosadašnjim radnim iskustvom. Također, naglasite da li se netko u vašoj obitelji bavi ili se bavio istom djelatnošću.

---

3. STRUKTURA ULAGANJA

Navedite u što namjeravate uložiti sredstva u prvoj godini poslovanja – to mogu biti osnovna sredstva i oprema (navesti koja), materijal i sirovina potrebni za rad, vozilo, oprema za uređenje prostora, edukacije i sl. Također, navedite iz kojih izvora namjeravate financirati navedene stavke.

**POTREBNA
FINANCIJ-
SKA
SREDSTVA
(struktura
ulaganja)**

Tablica 2

Vrsta ulaganja	Izvori i iznos financiranja	
	Sredstva HZZ-a	Ostalo (druge potpore, vlastita sredstva, krediti)
1.		
2.		
3.		
4.		
UKUPNO		

**POTREBAN
PROSTOR I
DOZVOLE
ZA RAD**

Podaci o Vašem poslovnom prostoru: u vlasništvu u zakupu nije potreban

Navedite u kojem gradu/mjestu planirate registrirati sjedište budućeg poslovnog subjekta te na kojem području planirate obavljati djelatnost. Ukoliko vam je potreban poslovni prostor, navedite detalje o tome imate li osiguran prostor u svom vlasništvu, vlasništvu obitelji ili ga planirate zakupiti.

Jesu li za obavljanje Vaše djelatnosti potrebne određene dozvole, odobrenja, atesti ili zadovoljavanje minimalnih tehničkih uvjeta? DA NE

Ako da, koje?

Navedite koja odobrenja, ateste, licence i sl. još morate ishoditi ili nabaviti.

**POTREBNA
OPREMA**

Navedite popis opreme i prijevoznih sredstava koje već posjedujete za obavljanje Vaše djelatnosti.

Postojeća oprema/prijevozna sredstva
1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.

4. PROCJENA TRŽIŠTA I KONKURENCIJE

**TRŽIŠTE
PRODAJE**

*Objasnite
što ćete
ponuditi
tržištu te
tko će
kupovati
vašu robu ili
usluge.*

Navedite koje točno proizvode planirate proizvoditi i/ili prodavati, odnosno usluge koje planirate pružati. Ukoliko planirate više djelatnosti, molimo navedite pojedinosti za svaku djelatnost.

Tko su Vaši potencijalni korisnici ili klijenti, te na koji dio tržišta/područja se planirate orijentirati?

Na koji način ćete obavještavati potencijalne kupce/klijente o ponudi svojih proizvoda/usluga?

Označite moguće odgovore.

- a) posjetnice
- b) usmena reklama i preporuke
- c) brošure i letci
- d) plaćeni oglasi u novinama i časopisima
- e) natpisi na vozilima

f) reklame na radiju i televiziji

g) poslovni sajmovi

h) društvene mreže

Planirate li izradu poslovne web stranice?

DA NE, zasad mi nije potrebna već je u izradi

Imate li dogovorenu suradnju s dobavljačima i budućim poslovnim partnerima?

DA NE zasad

Znate li gdje ćete nabavljati potrebnu opremu, materijal, sirovinu i sl. potrebnu za obavljanje Vaše djelatnosti?

DA NE zasad

Možete li sve potrebno nabaviti u Republici Hrvatskoj ili biste neku robu/usluge radije nabavljali u inozemstvu?

sve mogu nabaviti u RH

neka inozemna roba/usluge bolje odgovaraju potrebama mog poslovanja (navedite razlog):

Tko je Vaša konkurencija? Navedite osnovne podatke o Vašim glavnim konkurentima, njihovim prednostima i slabostima u odnosu na Vas.

Po čemu ćete biti drugačiji od svoje konkurencije? Navedite aktivnosti kojima ćete privući klijente

(izbjegavati fraze "brži, bolji, jeftiniji").

---

5. PROCJENA PRIHODA

Molimo vas da u tablici nabrojite nekoliko Vaših osnovnih proizvoda ili usluga te njihovu okvirnu cijenu kako bi ste mogli izračunati očekivani prihod u prvoj godini poslovanja. Također je važna procjena količine prodanih proizvoda/usluga u jednom mjesecu (stupac 2) i možete ju odrediti na principu prosjeka: (najbolji mjesec + najlošiji mjesec) / 2.

PROCJENA
PRIHODA

Tablica 3

1	2	3	4	5
Naziv proizvoda/usluge	Cijena pojedinog proizvoda/usluge	Broj očekivanih prodaja u jednom mjesecu	Očekivani mjesečni prihod od prodaje (pomnožiti stupac 2 i 3)	Očekivani godišnji prihod od prodaje (pomnožiti stupac 4 s 12)

Ukupno				

6. PROCJENA TROŠKOVA POSLOVANJA

TROŠKOVI RADA

Ukoliko planirate registrirati trgovačko društvo, navedite očekivanu mjesečnu bruto plaću (neto plaća + doprinosi) i pomnožite s 12 mjeseci. Ukoliko planirate registrirati obrt ili samostalnu djelatnost, navedite iznos mjesečnih doprinosa i pomnožite s 12. Planirate li zapošljavanje drugih osoba u prvoj godini poslovanja, navedite u drugom stupcu očekivanu bruto plaću za tu osobu/osobe (neto plaća + doprinosi) i pomnožite s 12.

Tablica 4

Trošak rada	Mjesečni iznos	Godišnji iznos
Bruto plaća ili doprinosi za obrtnike / RPO		
Bruto plaća za zaposlenike		
Sveukupni troškovi rada		

OSTALI TROŠKOVI

Molimo navedite ostale očekivane troškove u prvoj godini poslovanja (npr. najamnina, usluge knjigovodstva, potrošni materijal, režijski troškovi, ostala davanja i sl.):

Tablica 5

Ostali troškovi	Iznos mjesečni (kn)	Iznos godišnji (kn)

Ukupno		

7. OČEKIVANA DOBIT/DOHODAK

**PROCJENA
DOBITI/
DOHOTKA**

Da biste izračunali očekivanu dobit u prvoj godini poslovanja, molimo Vas da unesete podatke iz tablice 3 koja prikazuje očekivane godišnje prihode te tablica 4 i 5 koje prikazuju očekivane godišnje troškove. Neto dobit je Vaša zarada od prodaje proizvoda i usluga koja ostaje nakon što su odbijeni svi troškovi i nakon što je plaćen porez na dobit/dohodak (*u svrhu izračuna koristi se porezna stopa od 20% i ne predstavlja nužno jednu od trenutno važećih zakonskih poreznih stopa*).

Tablica 6

R.br.	Financijski podaci	Iznos u kunama
1.	Godišnji prihodi od prodaje (<i>tablica 3</i>)	
2.	Ukupni godišnji troškovi (<i>tablica 4 + 5</i>)	
3.	Očekivana dobit prije oporezivanja (redak 1.-2.)	
4.	Porez na dobit (redak 3. x 0,20)	
5.	Očekivana neto dobit (redak 3.-4.)	

Moja očekivana neto dobit (zarada) u prvoj godini poslovanja iznosi _____ kn.

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE

TROŠKOVNIK

dopuna poslovnom planu samozapošljavanja za 2019. godinu

Potpore za samozapošljavanje iznosi do 55.000,00 kn za registraciju većine djelatnosti, odnosno do 70.000,00 kn u slučaju istovremenog korištenja mjere stručnog osposobljavanja za rad ili osposobljavanja na radnom mjestu.

Potpore za samozapošljavanje iznosi do 70.000,00 kn za registraciju poslovnih subjekata iz sljedećih djelatnosti: rudarstvo i vađenje (NKD 2007., područje B, odjeljci 05-09), prerađivačka industrija (NKD 2007., područje C, odjeljci 10 – 33), gospodarenje otpadom i sanacija okoliša (NKD 2007., područje E, odjeljci 36-39), građevinarstvo (NKD 2007., područje F, odjeljak 42 i pododjeljci: 41.20, 43.11, 43.12, i 43.13 43.99), prijevoz putnika (NKD 2007., područje H, pododjeljci 49.3, 50.1, 50.3 i 51.1) odnosno do 85.000,00 kn ukoliko se kombinira sa stručnim osposobljavanjem za rad ili osposobljavanjem na radnom mjestu. Veći iznos potpore (do 70.000,00 kn) dodjeljuje se za navedene djelatnosti isključivo u slučaju kada se više od 50% iznosa potpore ulaže u nabavku strojeva, alata i osnovne opreme za rad, odnosno vozila za djelatnost prijevoza putnika. Veći iznos potpore iznimno se može odobriti i za druge djelatnosti ukoliko je iz poslovnog plana razvidno da se poslovanje ne može obavljati bez opreme koja iznosi više od 50% iznosa potpore. Informatička oprema i uredski namještaj ne ubrajaju se u osnovnu opremu. Iznimka su djelatnosti u domeni informacijsko - komunikacijskih tehnologija za koje je informatička oprema osnovna oprema za rad. Potpora male vrijednosti odobrava se za troškove poslovanja sukladno kriterijima za dodjelu potpore objavljenim na web stranici: www.mjere.hr.

U navedenoj tablici prikažite planirane troškove koji su vam potrebni za početak poslovanja prema popisu prihvatljivih troškova za 2019. godinu. Zbroj troškova u troškovniku ne smije biti manji od iznosa tražene potpore te se u njemu ne smiju nalaziti troškovi koje će podnositelji zahtjeva sami financirati. Svi troškovi navode se sa uključenim porezom na dodanu vrijednost samo ukoliko poslovni subjekt nije u sustavu PDV-a.

RED. BR.	VRSTA TROŠKA	IZNOS BEZ PDV - a	IZNOS S PDV – om	TRAŽENI IZNOS od HZZ-a
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
UKUPNO				

U _____, _____

_____
IME I PREZIME

_____
(potpis)

IZJAVA O AUTORSTVU RADA

Ja, **Nikolina Balog**, pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autor završnog/diplomskog rada pod naslovom **Potpore za samozapošljavanje u Republici Hrvatskoj** te da u navedenom radu nisu na nedozvoljen način korišteni dijelovi tuđih radova.

U Požegi, 04.06.2019.

Ime i prezime studenta
